PSB / DSP
Received / Reçu
DEC 7 198

National Library of Canada
Collection Development Branch,
395 Wellington Str. Order sect.
Ottawa, Ont. K1A 0N4

B103 | C | 35 | 2

Meie Elu

EESTLASTE AJALEHT PAGULUSES

Second Class Mail Registration No. 1356

Nr. 48 (1968) 1987 | NELJAPÄEVAL, 26. NOVEMBRIL — THURSDAY, NOVEMBER 26 | XXXVIII aastakäik

Tuhanded demonstreerisid Läti Vabariigi aastapäeval Riias

Lätlastelt Lääne-Saksamaalt saadud andmeil võtsid tuhanded osa meeleavaldusest Läti Vabariigi aastapäeval Riias, kuid demostratsiooni kavakohast läbiviimist takistasid tugevad politseijõud. Samal päeval toimus okupatsioonivõimude poolt korraldatud protestimeeleavaldus USA sekkumise pärast N. Läti siseasjadesse, millest ametlikel andmeil osavõtjaid oli olnud 10.000. Suurem läti rahvuslaste demonstratsioon oli toimunud ka Liibavis (Liepaja).

Teated möödunud nädala kolmapäeval toimunud demonstratsioonidest tulid kaudseid teid mööda, kuna pressiagentuurid ei saanud ühendust Lätiga mis oli ajutiseks välismaailmast eraldatud telefoniühenduste keelustamisega. Peamine informatsioonikanal oli Vaba Läti Maailmaliit Lääne-Saksamaal, kust anti teated Stockholmi Balti-Helsingi grupile, kes jälgib inimõiguste küsimust Balti riikides. Ametlik informatsioon Moskva poolt Lääne ajakirjandusele oli kiire, kuid pressiagentuurid kasutasid teateid sündmuste kohta Lätis ettevaatlikult.

MIILITS TAKISTAS

Kuna kavatsus demonstratsioonide korraldamiseks Läti Vabariigi aastapäeva puhul oli mõni aeg ette teada, olid okupatsioonivõimud ette valmistatud selle nurja ajamiseks. Venemaalt toodi kohale KGB agendid, rakendati kohalik miilits ja moodustati „korrakaitse brigaadid". Kuna USA Senat ja Esindajatekoda võtsid vastu resolutsiooni, et Nõukogude asutused mitte ei takistaks rahvuslike demonstratsioonide läbiviimist, siis leiti põhjus omapoolse meeleavalduse korraldamiseks protestiks USA sekkumise vastu.

Lääne-Saksamaalt saadud informatsiooni järgi kogunes 18. novembril Riia Rahvusteatrisse, kus 69 a. tagasi kuulutati välja Läti Vabariik, umbes paartuhat noort, kes koos teiste demonstrantidega püüdsid pääseda Vabadussamba juurde. Nende vastu rakendati miilitsamehed jt. kes moodustasid inimrõnga demonstrantide ümber, takistades nende liikumist. Siiski õnnestus osal noortest sellest läbi tungida ja panna lilli Vabadussambale. Tekkis lööming ja demonstrante vahistati. Arreteeritute hulgas olevat ka kaks luteri vaimulikku — Juris Rubenis ja Janis Barkans.

Kolm blokki lõuna pool, Lenini mälestusmärgi juures, protesteeriti USA vastu.

MEELEAVALDUS KALMISTUL

Kuna rahvuslikel ringkondadel ei õnnestunud Vabadussamba juures demonstratsiooni läbi viia ettenähtud viisil, siis osa meeleavaldajaid siirdus kalmistule kus asetati lilli ja pärgi Läti esimese presidendi Janis Tshakste hauamonumendile. Ka seal oli suur politsei valve.

Meeleavaldusi oli ka mujal Lätis. Liibavis (praeguse nimega Liepaja) üle 900 inimese marssis vabariigiaegse Läti lipuvärvide ja loosungite all lauldes Läti rahvushümni. Demonstratsioon kestis umbes 4 tundi.

Rahvuslaste demonstratsiooni püüti takistada mitmel viisil. Riias ja ümbruskonnas nõuti perekondadelt, et nad oma noori ei laseks demonstratsioonist osa võtta. Õpilasi saadeti koolidest lühiekskursioonidele väljapoole Riiat, et noori hoida pealinnast eemal. Linnapea korraldusel oli ka liiklus Riias ümber korraldatud, et takistada rahva kogunemist Vabadussamba juurde.

Nõukogude Läti välisminister Lenard Barkevitch seletas raadios, et mingit meeleavaldust ei olevat olnud. Vahistatud olevat Riias 5 joobnut ja 8 isikut mujal. Küll oli olnud tööliste poolt meeleavaldus praeguse rezhiimi toetamiseks.

N. Lätis oli toodud tv-sse inglise salaluure topeltagent Kim Philby, kes põgenes 24 aastat tagasi Venemaale ja kelle reetmise arvele pannakse ka mitme eestlase ja lätlase elud. Jutuajamise, mis äratas suurt tähelepanu Lääne massimeedias, toetas Philby Moskva süüdistust, et pahandused Lätis on õhutatud väljastpoolt.

Uus Kodu-Eestist põgenenu saabus New Yorki

NEW YORK (ME) — Aafrika saareriigi Mauritiuse pealinnas Port Louis ära hüpanud 21-aastane eesti muusik Roland Anton Rand saabus äsja Pariisi kaudu New Yorki, kus ta võeti eesti rahvusgrupi hoole alla. Roland Rand viibis Port Louis N. Liidu pidustuste puhul okupeeritud Eestist sinna esinema saadetud pop-laulja Anne Veski 7-liikmelise muusikatrupiga „Enol".

Roland Rand on elanud Tallinnas, kus lõpetas Georg Otsa nimelise muusikakooli erialaga orel. Ta pääses Anne Veski truppi elektrioreli mängijana ja on sellega koos käinud esinemas N. Liidu piires ja kord ka Mongoolias. Aafrikasse saadeti „Enol" koos venelaste tsirkusega. Suhtlemine kohalike elanikega oli keelatud, kuid lõpupäeval lubati minna äridesse. Ühe kreooli rahvusest elaniku abiga õnnestus tal „kaduda" ja minna sealsesse USA saatkonda kus tegi avalduse asüüli saamiseks. Teisel päeval venelased teatasid ajalehes Randi kadumisest. USA saatkond teatas, et põgenenud muusik soovib saada asüüli ja on nende hoole all. Venelased nõudsid Randiga kokkusaamist, mis toimus kahe ametiisiku valve all. Ülekuulamisel küsiti, kas tal on kava alaliseks lahkuda N. Liidust. Üks küsitlejaid oli vihjanud, et tal on kodumaal sugulasi, mis tundunud ähvardusena. Rand jäi kindlaks oma otsusele asüüli küsimuses ja on ülimalt tänulik USA ametnikele sõbraliku käitumise eest. Ta lähetati lennu teel Pariisi ja sealt New Yorki, algul katoliku põgenike organisatsiooni hoole alla kust ta läinud nädalal juhiti New Yorgi Eesti Majja. Põgenikule on eesti organisatsioonide poolt antud vajalikku abi majutamisel ja selgitatakse töökoha küsimust.

„MEIE ELU"
lugejad, ärge unustage oma sõpradele soovitamast
„MEIE ELU"

Shultz ja Sheverdnadze viimistlesid uut aatomirelvade kokkulepet

USA ja Nõukogude Liidu välisministrid Shultz ja Sheverdnadze kohtusid Genfis ja viisid lõpule USA ja Nõukogude Liidu vahel sõlmitava uue aatomirelvade piiramise kokkuleppe viimistlemise, mis kirjutatakse alla president Reagani ja peasekretäri Gorbatshovi poolt Washingtonis peetaval tippude konverentsil detsembri algul. Nii Shultz kui Sheverdnadze kinnitasid Genfi saabumisel, et kokkulepe on üldiselt valmis, kuid mitmed üksikasjad olid veel lahendada, eriti kokkuleppe kontrolli küsimustes. Shultzi teatel on juba kokku lepitud, et mõlemad pooled saadavad oma kontrolliinspektorid teise maa aatomirakettide keskustesse 10 aasta jooksul pärast kokkuleppe jõustumist.

Kanada võtab vastu Nicaragua contrasid?

Kanada välisminister Joe Clark viibis külaskäigul Nicaraguas ja teistes Kesk-Ameerika riikides eesmärgiga aidata seal kaasa käigus olevale rahusobituse aktsioonile Nicaragua kodusõja lõpetamiseks. Nicaraguas pandi maksma osaline vaherahu ja taotletakse vaenuliku tegevuse lõpetamist rahvuslike contrade ja sandinistade valitsuse vägede vahel. Peatudes Nicaraguas ütles Clark, et on võimalik, et Kanada valitsusel tuleb võimaldada contrade põgenikena Kanadasse asumist, kui see rahukokkuleppe läbiviimiseks osutub tarvilikuks.

Läti Vabariigi 69. aastapäev

Torontos tähistati Läti Vabariigi 69. aastapäeva 15. novembril piduliku aktusega Toronto Ülikooli aulas umbes 700 osavõtjaga.

Aktuse kõnelejaks oli dr. Guntis Silinš, praegune Balti Liidu esimees Kanadas ja kontsertosas esines St. John'i kammerkoor B. Alka juhatusel.

Väliskülalistest esinesid tervitus-sõnavõttudega E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo, föderaalparlamendi liikmed Patrick Boyer ja John Oostrom ning Ontario parlamendi liige dr. L. Leone.

18. novembril toimus vastuvõtt Läti aukonsul dr. E. Upenieksi kodus, kus läti ja väliskülaliste hulgas viibisid Rootsi, Saksa ja Venetsueela konsulaaresindajad koos E.V. aupeakonsuli ja tema abikaasaga.

EVALD VAGISTE OMA TÜTRETÜTREGA — Karin Vagiste esimese auhinna saanud foto Toronto linnavalitsuse poolt korraldatud fotonäitusel „Images of Aging". Karin Vagiste on varem esinenud Tartu College'is korraldatud fotonäitusel.

TORONTO EESTI MEESKOORI
POP-KONTSERT
Pühapäeval, 6. detsembril 1987 a. kell 2 p.l.
EESTI MAJAS, TORONTOS
Klaveril saadavad koori Heli Leesment, Lembi Veskimets ja Urve Voitk ● Juhatab Charles Kipper
Pääsmed $10.00 eelmüügil kooriliikmete käes alates 24. nov.
Puhastulu läheb koori Meeslaulupäevale reisi toetuseks.
Õpilastele prii õpilaskaardi ettenäitamisel.

TORONTO EESTI KAMMERORKESTRI
GALA-AVAKONTSERT
pühapäeval, 13. dets. kell 7 õhtul Eesti Maja suures saalis.
Dirigeerib NORMAN REINTAMM
Solistid: DESIREE MEDRI, MONICA ZERBE ja AVO KITTASK
Kavas: PUU, MOZART, ROSSINI, RAID, LOCATELLI, BACH
Pääsmed $12.00, pensionärid ja õpilased $8.00, saadaval kohapeal.
• • •
Kontsertdile järgneb keskmises saalis
PIDULIK VASTUVÕTT TOETAJAILE
Šampanja ja küpsistega. Klaveril ARMAS MAISTE.

ANNE REMMELI AKVARELLIDE
NÄITUS
4. ja 5. dets. Toronto Baptisti kiriku saalis
883 Broadview Ave.
Näitus on avatud reedel, 4. dets. 7-10 ja laup. 5. dets. 11-8.

EESTI BAPTISTI KIRIKUS, 883 Broadview Ave. Torontos
laupäeval, 28. novembril s.a. algusega kell 1 p.l. – 3 p.l.
KÄSITÖÖDE, VATITEKKIDE, KÜPSETISTE jm.
MÜÜK
VAESLASTE JA VAESTE ABISTAMISEKS vaeslastekodudes Paraguays, Brasiilias, Argentiinas & Põhja-Kanadas jm.
Täname Teid lahke osavõtu ja ülimalt hinnatud käsabi eest.

EESTI MAJANDUSKLUBI KANADAS
UUE AASTA BALL
kiubiliikmetele ja nende külalistele uues asukohas ADMIRAL HOTELLIS — Harbourfrontis 31. dets. 1987.
Reserveerige lauad koheselt, kuna osavõtjate arv on piiratud 200-le, mis tähtub kindlasti kaugelt enne tähtpäeva.
Registreerida: H. Later & Co. Ltd. — 653-7815 ● E. Hopp — 489-2655
H.Kasak — 421-0202
ÖÖBIMISE VÕIMALUS SOODSA HINNAGA SAMAS HOTELLIS.
Registreerige koheselt!

Ü.R.O. INIMÕIGUSTEPÄEVAL
MUSTAD PALLID TÕUSEVAD
(UN Human Rights Day)
Ühupallide külge on kinnitatud sedelid vabadusvõitlejate nimede ja aadressidega. Palli leidjalt palutakse saata jõulutervitusi vanglasse või laagrisse.
Baltlasto korraldusel Nathan Phillips väljakul pühapäeval, 13. detsembril 1987 kell 1 p.l.
Kõned; ANDREW WITER, M.P. ja VELJO KALEP
EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

T.E.S. TÄIENDUSKOOL KORRALDAB
PÜHAPÄEVAL, 13. dets. kell 2.00 p.l.
EESTI MAJAS, 958 Broadview Ave.
KOOLI JÕULUPUU
Vaimulik osa — piiskop KARL RAUDSEPP
ESTONIA ORKESTER
Lastenäidend: „Jõuluöö sõnum"
Teisi ettekandeid ● JÕULUVANA

UUENDAGE „MEIE ELU" TELLIMINE UUEKS AASTAKS.

„MEIE ELU" – „OUR LIFE" – Estonian Weekly
Published by Estonian Publishing Co. Toronto Ltd., Estonian House, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. Canada, M4K 2R6. Tel. 466-0951

Toimetajad: H. Rebane ja S. Veidenbaum. Toimetaja New Yorgis B. Parming, 473 Luhmann Dr., New Milford, N.J. USA. Tel. (201) 262-0773.

„Meie Elu" väljaandjaks on Eesti Kirjastus Kanadas. Asut. A. Weileri algatusel 1950.

„Meie Elu" toimetus ja talitus Eesti Majas, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6 Canada. — Tel. 466-0951.

„MEIE ELU" kontor avatud kuulutuste ja tellimiste vastuvõtmiseks: Esmasp., kolmap. ja reedel kl. 9 hm. – 5 p.l., teisip. ja neljap. kl. 9 hm. – 8 õhtul, laupäeviti kl. 9 hm. – 1 p.l.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $45.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ⓤ USA-sse 1 a. $50.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ⓤ Ülemeremaadesse 1 a. $55.00, 6 k. $30.00, 3 k. $20.00. ⓤ Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

ÜKSIKNUMBER — 75¢

KUULUTUSHINNAD: 1 toll ühel veerul — esiküljel $6.50, tekstis $5.50.

Uus ärkamine kodumaal?

Lätis ei ole nii ulatuslikku rahvaliikumist olnud pärast Läti Vabariigi okupeerimist Nõukogude Liidu poolt. Tervelt 8000 inimest demonstreerisid Riia südalinnas, et pühitseda Läti Vabariigi aastapäeva. Demonstratsioonid toimusid ka sadamalinnas Liepajas, kus toodi lagedale isegi läti rahvuslipp. See ei olnud lihtne demonstratsioon, vaid puhtakujuline Läti Vabariigi pühitsemine.

Meie tunneme siinpool ookeani, et Lätis on toimumas mingi vaimuvabastus, on paistmas mingi inimväärsus, mis oli nelikümmend aastat Stalini lõmastuses maha surutud ja terroriseeritud. See on loomas nagu uut vaimsust mida meie ei oska veel defineerida, kuid mille arengut ootame pikisilmi. Kas on see glasnost või perestroika või hoopis midagi muud, mida kumbki ei kata. Kuid 8000 inimest Riia südalinna väljakul paneb ka punased võimukandjad mõtlema ja ettevaatlikkusele manitsema.

Oleme jalutanud kunagi Riia südalinnas, istunud Liepaja südalinna roosiaias ja imetlenud ka ilusat mereranda puiestiku varjus. Tallinna Lindamäelt oleme palju päevi allamäge kõndinud, et pärast tööd koju jõuda. Need paigad muutusid meile mitmekümne aasta jooksul paguluses võõraiks. Kuid võitlusvaimus näiva noorsoo demonstratsioonide abil on need paigad uuesti omased, peagu nagu enne. Tahame ainult öelda, et iseseisva vaimsuse valguses meile paistab midagi uut, mille arengut ainult ootab.

Kodumaad külastanud Valmar Tamme andis Vancouveri eestlastele sisurikka ettekande „Tänapäeva Eesti turisti silma läbi". Huvitavalt märkis Tamme: „Eesti rahvas seisab praegu 2. rahvusliku ärkamise lävel. Juhtlauseks on: „Kas praegu või mitte kunagi." Poliitilised aspiratsioonid ei ole välja kujunenud, küll aga sotsiaal-majanduslikud probleemid on ühendanud rahva."

Pole ka midagi imelikku. Kui Tallinnas on iseseisvaid juuksureid, kingseppi, käsitöölisi, puuseppi jne, siis on see pisimajandus äratanud need inimesed iseseisvale tegutsemisele ja osaliselt ka välja palgaorjusest. Nad teenivad oma klientuuri ja sellega ka iseennast ja peavad palgasulastena välja jõudmas olema nõukogudelikust kinnissüsteemist ja osaliselt ka parteivõimust. See on osaline vaimne vabanemine, mis ka rahvasse imbub. Kuid parteilisi köidikuid on peale väike-eramajanduse palju rohkem järgi ja millised käärimised selles osas toimuvad, ei ole meieni jõudnud. Välismaailma on jõudnud soov, et Eestile oleks parem, kui ta saab olla omaette majanduslik ühik ja sellisena paremaid tulemusi näidata ka Nõukogude Liidus.

Tekib arvamine, et uus generatsioon on aktiviseerumas ka Nõukogude Liidus ja laseb end tugevamini kuulda. Noortel on Moskvas oma klubihooned, kus musitseeritakse, peetakse ettekandeid ja aimatakse moode, mis tulevad läänest. Oleme näinud sellel mandril noorte harjassoenguid, erivärvilisi juuksesoenguid, imelikku riietust ja meie mõiste järgi kõlbmatut käitumist. Need moed on olnud noorte protestivaimu väljendusiks ja on seda arvatavasti ka Nõukogude Liidus. Ometi on see tunnus vabaduste suunas, kust kord areneb vaimne iseseisvus.

Kuhu tüürib sellel pinnal nõukogude kunst ja kirjandus, ei ole praegu veel selge. Küllap kuuldub ka sealt peagi midagi.

Arvestades sündmusi Lätis ja Tallinnas, peab küsima kas pagulasnoored on kodumaa noorte aktiivsusest maha jäämas? Sest siin meie maadleme ikka veel uue generatsiooni kirjaoskusega, kuid eriti noorte hulgalise osavõtuga meie üritustest ja endaväljendusest paguluses. Kui Vancouverist kuulsime, et kodumaal on praktiliselt tegemist teise ärkamisega, siis peaksime siin endalt küsima, kunas jõuab esimene ärkamine meieni?

V.

Aktuaalsel teemal

Iisraeli riigi olemasolule ja saatusele on suurimaks vaenlaseks kujunenud araablaste asemel sisemised usulised tülid, mis lõhestavad elanikkonna ja valitsuse kahte vaenulikku leeri. Ühel poolel on väike arv ultra-vanausulisi juute, kes oma kombeid ja tõekspidamisi püüavad peale suruda ülejäänud vabamate usuliste tõekspidamistega ja demokraatliku mõtlemisviisiga neljale miljonile Iisraeli kodanikule.

Juutide vaheline usutüli ulatub tagasi 19. sajandisse, mil reformeeritud siioniusulised hakkasid propageerima kõigi juutide tagasipöördumist Palestiinasse. Vanausuliste arvates võib Iisraeli riik eksisteerida Kristuse taastulekust alates ja mitte enne.

Iisraeli riigi asutaja ja esimene peaminister David Ben -Gurion saavutas 1947. aastal esialgse kokkuleppe vanausuliste juhtidega, mille alusel Iisraeli ühtsuse säilitamiseks kuulutati vanausuliste traditsiooniline reede õhtust laupäeva õhtuni kestev usuline püha ametlikuks puhkepäevaks Iisraeli riigis. Kuna vanausulised nõuavad täpset kinnipidamist Piibli õpetustest, mis keelab igasuguse tegevuse puhkepäevadel, siis on selle täitmine olnud pidevaks tülide põhjustajaks, kuna kokkulepe Iisraeli põhiseadusest välja jäeti.

Omavalitsused on püüdnud vanausuliste nõudmisi rahuldada, rakendades kohalikke seadusi usulisteks pühadeks, mis keelab igasugused ettekanded ja avaliku transpordi Jeruusalemmas, kus umbes 30% elanikest on õigeusulised. Vanausuliste juutide arvu pideva suurenemisega Jeerusalemmas, ollakse sunnitud seal rakendama rangeid juutide pühadest kinnihoidvaid seadusi, et säilitada vanausuliste poolt nõutavat Püha linna ilmet.

Reformeeritud juutide kõrvalehilimise katsed rangetest seadustest on esile kutsunud raskeid omavahelisi kokkupõrkeid, mis nõudsid politsei sekkumist. Riiklikult on vanausulistel tähtis osa täita poliitilisel areenil. Kuna kummalgi suurel parteil ei ole absoluutset enamust Iisraeli 120-liikmelises parlamendis, siis saab võimulolev partei valitsuse moodustada ainult vanausulistele järeleandmisi tehes nende 12 liikme toetuse saamiseks. Tõsisemaks lõhenemise põhjustajaks kujuneb kahtlemata vanausuliste nõue, et juudiks tunnistamine on võimalik ainult vastavate usuliste rituaalide toimimisel, ja millega reformeeritud juudid ei taha nõustuda. Kuna ka USA-s asuvate juutide hulgas on hulgaliselt vanausulisi, siis kardetakse omavahelise lõhenemise laienemist USA-sse, mis võib halvalt mõjuda sealt saadavale majanduslikule toetusele. See on peamiseks Iisraeli riigi ülalpidajaks ja võib seega põhjustada Iisraeli riigi majandusliku kokkuvarisemise.

●

USA kaitseminister Caspar Weinbergeri lahkumisega oma ametikohalt abikaasa Jane'i tervisliku seisukorra pärast, kaotas Pentagon innuka toetaja kõrgtehnilise relvastuse uuendamise alal. Weinberger, kauaaegse president Reagani kaastöölise ja sõbrana oli tahtlik ja võimeline alati välja kauplema kõrgtehnilise relvastuse uuendamiseks vastavad summad. Arvestades Weinbergi sõbralikku vahekorda president Reaganiga, oletati tema kaitseministri kohal püsimist kauem kõigist oma eelkäijaist. Kuna Weinberger president Nixoni majandusministrina oli halastamatu Pentagoni kulude kärpija, siis oodati tema kaitseministriks määramisel president Reagani poolt 1981. aastal sama joone jätkamist. Kuid vastandina varemasele kitsidusele, on ta suutnud oma sõbra president Reagani kaasabil kongressilt välja pressida $2,6 trilj oni sõjaväelisteks kulutusteks, mis on suurimaks Pentagoni rahuaegseks eelarveks.

Majandusteadlaste arvates on Weinbergeri suured sõjalised kulutused põhjustanud USA riigieelarve puudujäägi ja sellega kaasunud aktsiaturu kõikumise. Veendunud konservatiivina oli Weinberger igasuguste järeleandmiste vastane N. Liiduga relvastuse vähendamise lepete sõlmimisel, ja president Reagan usaldas talle järeleandlikumate valitsuse liikmete, kellede hulka kuulub ka välisminister George Shultz, korrale kutsumise ja selgitamise USA riigikaitse vajadustest kommunismivastases võitluses. Samuti on Weinberger paindumatu USA maailmaruumi kaitsesüsteemi rakendamise pooldaja ja selle rakendamiseks on valmis tühistama kõik seda takistavad N.Liiduga varemaltsõlmitud kokkulepped. Kahtlemata on Weinbergi lahkumine suureks kaotuseks president Reaganile, kelle ainukeseks originaalseks valitsuse liikmeks on järele jäänud ainult ehitusala minister Samuel Pierce.

Kui Weinberger jonnakalt nõudis kiiret õhuruumi kaitse rakendamist kaugelt juhitavate tuumarelvade vastu, siis vastandina tema järeltulija, senise USA kaitseküsimuste nõuandja Frank Carlucci arvates saab selle kaitsesüsteemi rakendamine toimuda ainult vastastikuste kokkulepete alusel N. Liiduga. Carlucci on samuti veendunud USA riigikaitse vajadustes, kuid loodab seda saavutada omapoolsete järeleandmistega, mis eraldab teda tunduvalt Weinbergerist. Samuti puuduvad Carluccil kauaaegsed sõprussidemed president Reaganiga, mis aitasid tema eelkäijat oma sihtide saavutamisel.

Carlucci asendajaks tema endisele ametikohale määrati kindral-leitnant Colin Powell, kes on esimene värviline Valges Majas ja on tuntud oma äärmise kohusetruudusega, kuid ilma igasuguste poliitiliste vaadeteta sõjaväelane. Carlucci võimete selgumine toimub kindlasti juba järgmisel tippude kokkusaamisel, mis toimub Washingtonis 7. detsembril.

H.KIVI

Interac Plus System CU Teller

KASUTAGE OMA TORONTO EESTI ÜHISPANGA ARVET ÜLE KANADA JA USA!

Nüüd on võimalik CUCARD rahakaardi kaudu raha välja võtta Teie Toronto Eesti Ühispanga arvelt ülalnimetatud automaatkassadest üle Kanada ja USA.

INFORMATSIOONIKS HELISTAGE 465-4659

TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Avenue
Toronto, Ontario M4K 2R6
Credit Union

Nikolai Tolstoi kõneles Torontos sõjakuritegudest

Krahv Tolstoi pojapoeg Nikolai Tolstoi viibis Torontos ja kõneles Kroaatia kiriku seltskondlikes ruumides ajakirjanikele ja etniliste gruppide esindajatele. Tema kõne teemaks oli Inglise valitsuse ja sõjalise jõudude ülemjuhataja sõjalised kuriteod inimsuse vastu Austrias pärast II maailmasõja lõppu. Selle tulemuseks oli enam kui 70 000 idapõgeniku ja sõjaväelase, peamiselt kasakate väljaandmine venelastele, ette teades, et neid ootab seal surmanuhtlus või saatmine Siberi sunnitöölaagritesse.

Suurematek kurjategijateks inimsuse vastu oli seal Inglise valitsusest minister Macmill an ja Inglise sõjaväeliste üksuste ülemjuhatus Austrias, kes viis täide Macmill ani korralduse ning füüsilist jõudu tarvitades lasksid inglise sõduritel vagunitesse ajada kasakaid ja sõjapõgenikke idapoolsetelt aladelt. Mitmed nendest teostasid meeleheites enesetapu, teised püüdsid põgeneda.

N. Tolstoi soovitas, et ikestatud rahvusgrupid Kanadas teotseks tihedalt koos ning teeks kõik, et võitjate poolt tehtud sõjakuritegusid inimsuse vastu esile tuua ja enestele iseseisvust ning vabadust nõuda.

Nüüd aetakse sõjakurjategijaid taga nende seas, kes okupatsioonivõimu käsualustena olid vahtkondades kontsentratsioonilaagrites nagu Ivan Demjanjuk. Tema üle mõistetakse kohut Iisraelis. Temale nõutakse surmanuhtlust ja USA kohtuministeerium on vahendajaks süüdtöendavate dokumentide saamisel N. Liidust. USA unustab, et N. Liit oli üks kahest, kes sõlmisid lepingu, mis vallandas II maailmasõja ja nüüd hävitab kaheksandat aastat vabadust armastavat afganistani rahvast põhjusel, et see ei taha omaks võtta kommunistlikku korda.

Tehke oma hääl kõvemini kuuldavaks ja nõudke enestele iseseisvust ning vabadust. (Kestev apalus.)

Kõnelejale esitati mitmeid küsimusi. Nende seas oli üks, mis tahtis selgust juutide sõjakuritegude kohta. On andmeid, et nemad aitasid kaasa N. Liidule, kui ühele II maailmasõja algatajale paljude maade okupeerimisel Ida-Euroopas. Tolstoi vastas, et seni ei ole esile toodud kellegi vastu konkreetseid süüdistusi ega süüd tõestavaid dokumente.

Koosoleku lõpul pöörduti kohalolijate poole palvega teha annetusi N. Tolstoi toetamiseks ja tema reisikulude katmiseks. Varsti teatati, et selleks on annetatud ukraina ühiskonna poolt $5000; kroaatlased on annetanud $3000; üks eraisik $2000 ja teine $1000. Vähemate summade annetajad moodustasid pika rivi. Hääletõvendajatega teatati annetustest 10 kuni 100 dollarit. Kokku võis tulla nendest kaugelt üle ühe tuhande.

Kroaatia kiriku seltskondlik ruum oli tulvil rahvast. Ükski Toronto suurajalehtedest ei olnud kohale saatnud oma reporterit ja üheski nendest lehtedest ei avaldatud järgmisel päeval sõnagi N. Tolstoi sõnavõtu kohta.

TIMBERLINE
NURSERIES AND LANDSCAPING LTD.
ⓤ Haljas- ja kunstlikud jõulupuud ● Suures valikus skandinaavia jõuludekoratsioone ⓤ Jõulutähed
26 FERNDALE DRIVE, BARRIE, ONT. L4M 4S4
FLOWERS BY Lia (705) 726-5720

NÄDALAKROONIKA

ⓤ Leedu vabadusvõitleja Vytautas Skuodis, kes veebruarikuus vabanes Nõukogude vangistusest ja lasti siis välja Nõukogude Liidust, külastas Torontot ja andis ajakirjandusele jutuajamise. Oma jutuajamises ta rõhutas, et surve dissidentidele on Leedus ja teistes Balti riikides endine. Ei ole näha surve pehmenemist. Praegu paljukõneldud avalikustamine ja ümberehitamine on farsid.

● Itaalia peaminister Giovanni Goria esitas Itaalia presidendile lahkumispalve, kuna väike liberaalide erakond lahkus viie-erakonna koalitsioonist. Erakonna lahkumise valitsusest kutsus esile suur inflatsiooni ja majandusliku tagasimineku hädaoht. ning hiljutine ülemaailmne panganduskriis.

ⓤ Nobeli laureaat Andrei Sahharov külastas Moskvas Kanada saatkonda kus kohtas Winnipegis asuva St. Bonifače'i uurimisfondi esindajatega, kes kutsusid teda Winnipegis talle annetatud inimõiguste auhinna vastuvõtmisele jaanuaris. Sahharov teatas, et ta soovib küll Kanadasse tulla ja tulekski, kui temale ja abikaasale antakse täielik liikumisvabadus. Tal on kutseid tulla ka teistesse maadesse.

ⓤ USA kaitseministeerium avaldas tehtud uurimuse andmed, mis näitavad, et Nõukogude Liit on viimase aastakümne jooksul kulutanud 80 miljardit dollarit maailmaruumi-rakettide uurimiseks. See silmapaistvalt suur kulutus maailmaruumi objektide arendamiseks viib uurijad järeldusele, et venelased arendavad ka ise intensiivselt maailmaruumis kasutatavaid relvi, millede arendamist ameeriklastele nad tahavad keelata.

ELEKTRIK
Igasugused elektritööd, parandused, uuendused, kodudes või ettevõtetes.
HALLING
Tel. 762-9190
Lic. E1044

Pagari- ja kondiitrisaadused, delikatessid, shokolaadid ja maiustused
Suur valik lihasaadusi ja juuste. Tordid pidulikkudeks sündmusteks. 80-istmeline kohvik.
Palume teha tellimised JÕULU-pagarisaadustele varakult.

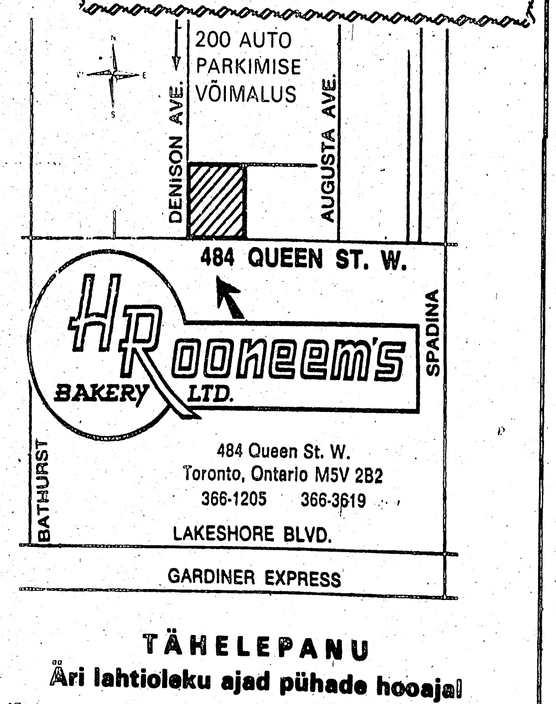

TÄHELEPANU
Äri lahtioleku ajad pühade hooajal
Jõulunädalal avatud: teisipäeval, 22., kolmapäeval, 23. ja neljapäeval, 24. dets. Suletud 25.–28. dets.
Avatud: teisipäeval, 29., kolmapäeval, 30. ja neljapäeval, 31. dets.
Suletud jaanuar 1.–11. 1988.
Avatud jälle teisipäeval, 12. jaanuaril.

Meie Elu
uutele tellijatele
SOODUSTATUD HIND
$10.00 3-ks kuuks
Hinnaalandus kehtiv kuni 31. dets. 1987
Kasutage tellimiskupongi!

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

TELLIMISKUPONG:
Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... kuuks.
Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).
Nimi: .....
Postiaadress: .....
.....
Kuupäev ....
(Allkiri)

Tiit Madisson Vancouveris:

„Kõik Eestist saabuvad kultuurigrupid töötavad VEKSA korraldusel KGB veskile."

Okupeeritud Eestist välja saadetud vabadusvõitleja Tiit Madisson on üllatatud meie rahva elujõust ja saavutustest väljaspool kodumaad, kuid mainib väliseestlaste argust, kes on jätnud hulgana kirju ja pakke „Georg Otsa" pesuruumidesse, julgemata neid katsudagi edasi toimetada, rääkimata avalikust kriitikast okupantide vastu. Väliseestlastega Kultuurisidemete Arendamise Ühingut (VEKSA) peab ta KGB filiaaliks mis mõeldud väliseestlaste neutraliseerimiseks, peamiselt just noorte mõjutamiseks, et nad ei liituks tegevusega mis suunatud Eesti vabastamisele.

Neid ja teisi aktuaalseid küsimusi seoses okupeeritud Eestiga selgitas Tiit Madisson vesteldes Vancouveris Enno Lepnurmega.

— Kui laialdane on vastupanuliikumine praegu kodumaal ja milline on koostöö Balti rahvaste vahel?

— Koostöö kolme Balti rahva vahel on olnud päris intensiivne juba üle 15 aasta, kujukaks tõendiks selle kohta oli 23. aug. demonstratsioonid mis toimusid kõigis kolmes pealinnas samaaegselt. Mis puutub vastupanuliikumise ulatusse, siis seda ei saa muidugi võrrelda sellega mis toimus 1980. aastal Poolas, kuid viimase kümne aasta jooksul on ta siiski mitmekordistunud. Niisugust avalikku väljaastumist nagu toimus Tallinnas 23. aug. ei ole peale metsavendade aega Eestis varem kunagi olnud.

KOHUTAV ÜLEKOHUS

— Mõned kodumaalt siin külas viibijaist on väljendanud, et teiesugused ohverdavad endid asjatult sest vastupanuliikumisel kodumaal ei ole mingeid väljavaateid olukordade muutmiseks paremuse.

— Vastaksin sellele, et kui keegi end mingi idee nimel ei ohverda, siis sureb see idee ka ise. Arvan ka, et inimesed kes niisuguste meeleoludega seal käivad ja sealt tulevad, pole eestlaste olukorrast üldiselt küllaltki informeeritud ning nad vahest polegi eesti asjast palju üldse huvitatud.

— Vaatamata Siberi sunnitöölaagri vintsutustele ja ülekuulamistele astusite ikkagi jälle välja, millega seda seletate?

— Seda vist seletada ei saagi, tehes seda kõike kaasa oli vaid tunne, et nähes seda kohutavat ülekohut mis toimub meie rahvaga, ei ole lihtsalt võimalik pealtvaatajaks jääda.

— Nagu me teame, on peamisteks demonstratsioonide avastajateks ja äraandjateks peamiselt meie omad kaasmaalased — eestlased. Kui palju meil neid 100% punaste sabarakke veel on?

— Võrreldes Stalini ajaga on neid palju vähem; et neid on ja ka tulevikus olema saab, selles ei ole midagi erakorralist. Alati on olnud ajaloos quislinguid ja reetureid — on nii ka meil, kuid nende osatähtsus ei ole mingil juhul määrav.

— Kas usk meie rahva vabaksaamisele kodumaal on kadunud, olemas või vaibumas?

— Ma arvan, et usk on tõesti olemas ja see vaid suureneb viimaste sündmuste taustal.

— See on teie isiklik arvamine?

— Jah.

— Kuidas näete väliseestlaste tegevust — kas on sellest olnud kasu? Mida peaksime tegema paremini?

— Võiks ehk näidata veelgi suuremat aktiivsust, korraldama rohkem demonstratsioone, vahendama informatsiooni ning toetama vastupanuliikumist kodumaal majanduslikult. See tõstaks seal moraali ja aitaks asju praktiliselt läbi viia. Ei leia õieti midagi mis oleks just valesti tehtud.

— Kas on olemas oht, et meie tegevus siin õhutab enneaegselt inimesi välja astuma kodumaal?

— Ei ole, eestlased toimivad kodumaal olenevalt sealsetest tingimustest ja ei lase end mitte mõjutada mis toimub välismail, kuid väljaspoolne aktiivsus muidugi tiivustab, ja mida rohkem seda tehakse seda parem.

VEKSA TEGEVUS

— Mida teie arvate VEKSA tegevuse kohta?

— VEKSA-t pean mina isiklikult KGB filiaaliks. Ta on mõeldud selleks, et väliseestlaskonda neutraliseerida — peamiselt just noori, et nad enam ei liituks konkreetse tegevusega mis on suunatud Eesti vabastamisele.

— Nii et nende poolt organiseeritud tegevus on meie rahvale tegelikult kahjulik?

— Kindlasti.

— Mida teate teie A. Merest ja V. Beekmannist?

— A. Mere on N. Liidu „kangelane". Ta on tõeline okupantidele kaasalööja ja nii tuleb temasse ka suhtuda. Beekmann on viimasel ajal natuke ka positiivselt suhtunud, näiteks andis ta K. Vainole hiljuti nina peale kui see segalasteaedu Gorbatšovile soovitas. Eks ta arenenud inimesena hakka taipama üldist olukorda mis Eestis praegu valitseb.

— Kuidas peaksid väliseestlased kohtlema VEKSA tegelasi?

— Neid tuleks vist kohelda kui inimesi kes „eesti asjale" täiesti vastu töötavad, nad on täielikud KGB käsilased.

— Millega seletate, et inimesed, kes külastavad kodumaad vaid 10-12 päeva jooksul, räägivad sealsetest oludest väga laialt ja lahtiselt, kes aga seal viibivad kuude viisi, ei räägi peaaegu midagi?

— Neil on arvatavasti olnud pikemaid kõnelusi KGB ja VEKSA tegelastega — mis on õieti sama ja sealt on mõista antud, et kui nad midagi kritiseerivalt ei räägi kodumaa olukorra kohta, võivad nad jälle tagasi pääseda pikemaks külastuseks. Täielikult isiklikule omakasule põhjenev tegevus.

ABI VÄLISMAALT

— Kuidas suhtuvad kodu-eestlased, kelledel ei ole ühtegi sugulast välismaadel, nendesse kes pidevalt saavad pakke ja majanduslikku toetust.

— Sõltub muidugi nendest inimestest kes toetust saavad, kuid need kes oma välismaalt saadud riidehilpe ja autosid kipuvad demonstreerima, seda ei saa kuidagi positiivseks lugeda.

— Kuidas käituvad need toetuste saajad ise — kas nad on võrdlemisi tagasihoidlikud, või kipuvad oma saadud varandustega kelkima?

— On olemas mõlemaid, kuid kahjuks on neid kelkijaid küllaltki palju kes oma välismaise varandusega ennast enamaks tahavad pidada.

— Nii et võiks öelda, et välismaise abistamise kaudu silmapaistev elustandardi tõstmine üksikutele ei ole üldrahvuslikust seisukohast sugugi positiivne.

—Kindlasti mitte. Abistamine peaks olema mõõdukas, ei ole mõtet mitte iga paari-kolme aasta järele autosid saata, sest see teeb sealsed inimesed varandusest sõltuvaks, nad kardavad oma standardi pärast ja tegelikult ei löö kuidagi kaasa vastupanuliikumisele.

— Kuidas suhtub valitsev võim välisabile?

— Nemad seda muidugi tervitavad, sest see on üks välisvaluuta saamise võimalusi mis ühtlasi tugevdab nende majandust.

— Milliseks kujuneb eesti perekonnaelu tulevikus? Kui suur on venestumise oht?

— Assimileerumise ohtu üldse ei ole — eestlane on venelasest hariduslikult ja kultuuriliselt nii palju üle, et nendega ühtesulamist pole vaja karta, välja arvatud suure massi sissetoomisega meid lämmatada katsumine.

— Millised on korteritingimused praegu?

— Korterite olukord on lihtsalt katastroofiline. Võim soodustab kortereid vaid immigrantidele, kes saavad neid peaaegu otsekohe — eestlane peab ootama kümneid aastaid.

— Teame ju väga hästi kui kaootiline on korterite olukord Venemaal, selletõttu võiks vast öelda, et hõlpsasti saadavate korteritega meelitatakse venelasi sisse rändama.

— Täpselt.

FOSFORIIT

— Asudes maa füüsilise olukorra juurde on kõige valusamaks küsimuseks fosforiidikaevanduste rajamine Pandivere kõrgustikule. Kui kaugele on sellega mindud? Kas rahvas on ohtudest informeeritud?

— Rahvas on väga teadlik. See on õieti esimest korda mobiliseerinud terve meie rahva selle vastu, sest ta tunneb, et see on otsene oht meie tulevikule. Kuulduste kohaselt on Kabala kinnise kaevanduse rajamine edasi lükatud sajandi vahetuseni. Toolse lahtine kaevandus, kus on ka uraani, tahetakse aga käiku lasta paari aasta pärast.

—Kas on võimalik venelasi sellest loobuma sundida?

— Venelane tunnustab vaid jõudu. Kui läheb korda mingit suurt demonstratsiooni läbi viia kus terve rahvas välja astub, võib-olla nad siis on sunnitud ümber mõtlema.

— Lääneranniku Eesti Päevade lõppedes võttis Eesti Organisatsioonide Liit Läänerannikul vastu oma üldkoosolekul otsuse välja kuulutada ülemaailmne aktsioon Pandivere uute fosforiiditööstuste rajamise vastu N. Liidu poolt, kaasa tõmmates ESTO 88 ja ka rahvusvahelisi looduskaitse organisatsioone, eriti Skandinaavias, sest see ei ole mitte üksi Eesti küsimus vaid puudutab tervet Läänemere tsooni. See aktsioon peaks EKN-i vahendusel peatselt käiku minema. Loodame et see aitab kodumaale kaasa.

— Arvan et seda hinnatakse kodumaal kõrgelt, see annaks palju jõudu juurde, sest oleme ikkagi üks rahvas, ja kui väliseestlased ka on jõuliselt valmis välja astuma, mõjutab see väga sügavalt meie rahvast Eestis.

— Kas on abi loota lätlastelt ja leedulastelt?

— Teadlaste vahel o diskussioon olemas, rahvas üldiselt seal on sellest vähem teadlik, sest see on siiski rohkem Eesti probleem ja pudutab vahest rohkem Soomest ja Rootsit kui neid.

GORBATŠOVI UUTMISED

— Kuidas on sündivusega Eestis praegu?

— Sündivus on natuke suurenenud, eriti just haritud üksikemade näol. Eestlaste sündivus, kuigi madal, ületab siiski venelaste oma.

— Kuidas on rahva arvamine Gorbatšovi uuenduste suhtes?

— Reaktsioon on mitmesugune. Haritlaskond on rohkem optimistlik, sest nüüd saab vabamalt mõtteid vahetada ja kirjutada. Tavaline lihtkodanik on pessimistlikum. Vastupanuliikumise tegelased on üldiselt optimistlikumad ja loodavad leida uusi võimalusi. Jalg on ukse vahele seatud ja seda pole mitte enam nii lihtne sulgeda.

— Lõpuks küsin veel — millised on teie muljed väliseestlastest Põhja-Ameerika mandril?

— Olin ettevalmistatud sealse propaganda tõttu, et eestlus väljaspool kodumaad on vaibumas. Aga külastades ja nähes väliseestlaste saavutusi — Eesti Majasid, Lakewoodi arhiivi näinud, hulki emakeelseid raamatuid, olen isegi teataval määral üllatunud meie rahva elujõust ja saavutustest väljaspool kodumaad. Üldmulje on igati positiivne, eriti veel märgates, et küllaltki palju on olemas noori kes eesti asjale igati on valmis kaasa lööma.

Lõpetan jutuajamise Vancouveri eestlaskonna nimel Tiit Madissonile palju edu soovides oma uue elu rajamisel Rootsis.

ENNO LEPNURM

(Küsitluse helilindistas Vic Remmelg ja sellest on võimalik saada koopiaid)

Etnograafilise Ringi juhataja Ene Runge (vasakul) ja abijuhataja Tiina Tammisto annavad Etnograafilisel Pärastlõunal rahvale „ajuraju".

Meeldiv Etnograafiline pärastlõuna

Pühapäeval 15. nov. toimus Eesti Maja suures saalis traditsiooniks saanud „Etnograafiline pärastlõuna". Järjekordselt said eesti rahvakunstist lugupidajad omaette elamuse nii näitusest kui ka ettekandeist.

Teadustajaks oli ringi noor abijuht Tiina Tammisto. Kava esimene osa algas juhataja Ene Runge loenguga näitusele pandud vanadest vaipadest, mis olid üles pandud nende arenemise järjekorras ja milledele vastavalt ettekande sisule osutiga tähelepanu juhtis Kristi Pahapill, kes kandis omatehtud kauneid Kodavere rõivaid.

Vaibad olid publikule näitamiseks seekord viimast korda üleval. Nüüd lähevad need Royal Ontario muuseumi valdusse. Kohal oli ka ROM-i esindaja Adrienne Hood, kes ise on väljaõppinud kuduja ja eriliselt vaipadest vaimustatud. Tema oli ka see hea abiline, kes ESTO '84 ajal aitas Etnograafilist Ringi ROM-is näitust korraldada ja läbi viia.

Pärast loengut toimus rahval „ajuraju", Tiina Tammisto ja Ene Runge andsid mõistatusi. See oli huvitavaks kavalisandiks mida varem ei ole tehtud. Üllatuseks oli ka rahvale kahe „skaudipoisi", Egbert Runge ja Ärni Käärid'i pisikontsert. Esinemise alul ütles vilemees Runge, et Jumal on inimesele sündimisel kaasa andnud muusikariista — vile, tuleb meil siis seda ka tarvitada. Ettekanne koosnes populaarsetest viisidest ja oli üllatuseks rahvale, ning sai tubli aplausi osaliseks.

Kava teine osa algas Fergusest kohale sõitnud noore pillimehe Tiit Kao esinemisega. Ta on mees, kes ehitab kõik meie vanad rahvapillid ja oskab neid ka mängida — on võimeline ka puulehest, kõrrest või kivistki viisi välja meelitama. Seekord oli tal ehitatud üks ürgsem kandle eelkäija, pisike kuuekeelne pill, millel ta toredaid lugusid mängis. Samuti esines ta ka torupilliludugega, millel ka ei tea enam teisi mängijaid olevat, ammugi mitte noorte hulgas.

Järgnes lavapilt „Mardi- ja kadripäev", koostajaks ja läbiviijaks vanameister ja rahvapillide orkestri asutaja Oskar Haamer. Ettekanne algas Ellen Irs'i ülevaatega vanadest mardi- ja kadrikommetest. Oskarile tubliks abiliseks oli noor Marja-Leena Roos, tema loodetav järeltulija. Ettekandes olid osaliseks terve Rooside pere, — isa Jaan, kes oli naljakaks mardisaks, ema Reet, lokupilli mängija, ja Ricky Roos vahvaks mardisandiks ja tantsulööjaks. Rooside pere on üks haruldane eestlaste pere, kes ei hoia oma andeid enesele vaid annavad neid lahkelt eesti ühiskonnale.

Suurepärased Aino Laanep, Linda Toming ja Alvine Toots esinesid kava raamides toredate mardilaulude ja kaera-jaanidega. Toronto ühiskond on rikastunud kahe tubli noore võrra, Ellen ja Maimu Palumäed, kes Sudburyst siia asunud ning vahvasti mardisantidena tantsuga kaasa lõid. Välevad tantsujalad paistsid olevat ka Eerika Kääramehel ja Maimu Gaisauskasel. Kõike seda ettekannet saatsid muidugi rahvapillimehed, Oskar ise, Alfred Kuus, Artur Ale, Rudolf Lall, Enn Merivee, Henry Meiusi, Marja-Leena Roos ja torupillimees Tiit Kao, kes sedakorda „jauramiga" takti lõi. Ilma nende muusikata poleks ju etendus kuidagi läbiviidav olnud. On hea meel, et leidub veel niisuguseid rahvakunstnikke, kellele selle viljelemine südamelähedane on.

Loterii korraldajaks oli nagu alati Linda Raudjalg ja nii mõnigi viis loteriilaualt koju meeldiva eseme. Inge Kao oli välja pannud rahvusliku müügi-näituse keraamikast.

Kohvilaud oli Hilda Härmi, Aino Rauni ja Salme Vesi kärmetes kätes, abiks teisi Ringi liikmeid. Kohvikõrvaseks koduskupsetatud saiad ja koogid.

„Hästikavandatud eeskava, haruldane näitus ja hea ühistöö tulemus, kus kõik Ringi liikmed olid agaralt tegevuses, pakkus osavõtjaile meeldejääva rahvakunsti pärastlõuna.

-e

EI MINGIT KOMPROMISSI KOMMUNISTIDEGA
Eesti Rahvuslaste Kogu

Kõikideks kindlustusteks
H. LATER & CO. LTD
„Insurance"
1482 Bathurst St.,
Toronto M5P 3H1
Tel.: 653-7815 ja 653-7816

Majanduselu

Kanada-USA vabakaubandus

2.

Mag. Avo Kimmel jätkas oma ettekannet Eesti Majandusklubi loenguõhtul vaadeldes kuidas vabakaubanduse leping mõjustab üksikuid tööstusharusid Kanadas.

PÕLLUMAJANDUS

Ükskõik kuidas seda ka lahata, Ontario 1-miljardiline (aastas) põllumajandus kannatab selle uue kokkuleppe tagajärjel. Probleem seisab selles, et Ontarios kasvatatavatele põllumajandussaadustele maksavad nii provintsi- kui ka föderaalvalitsus juurde. Selle lõpetamine on üks neid peamisi nõudmisi mille suhtes ameeriklased on absoluutsed.

Rääkides aga lihaloomade kasvatajate võimalustest, siis nende olukord on palju parem. Ekspordiks minev kaup on ainult kergesti maksustatud lõuna pool piiri, ja hiljem täielikult tollivaba.

Seepärast on inimesed, kes töötavad põllumajanduses, jagunenud kahte leeri oma arvamuste avaldamisel.

Tugevaks punktiks selles sektoris on, et järgmise kümne aasta jooksul tulevad kõik kaitsetollid kaotamisele. Erandi moodustavad siinjuures aed- ja juurviljakasvatajad kes peavad veel lisaks kümme aastat ootama tollivabalt saaduste turustamist.

Sisseveo kvootasid on kergendatud kanade, kalkunite, munade ja munasaaduste osas. Püsima jäävad ka meile hästi tuntud Turustamise Nõukogud (Marketing Boards). Nende osatähtsust aga hindade reguleerimisel on tunduvalt vähendatud. Vastavalt kokkuleppele tõuseks sisseveetava kanaliha kvoota 6,3%-lt 7,5%-le kogu Kanada toodangu osas. Piima saaduste osas peasissetuleku annavad kefiir, jäätis ja spetsiaalsed juustusordid. Piimatööstus kardab, et piir avatakse kaubale mis on USA-s valmistatud odavama tööjõuga, sellega kutsudes esile siin suurema hindade languse.

Konkurentsi pakuvad ka tulevikus suured ameerika kanakasvatajad. On peamiselt kolm põhjust miks siinsetel kasvatajatel on raske võistelda: 1. Siinsed talud peavad kütma oma lautasid, kuna kõik USA suured kanafarmid on soojakliimavöös.

2. Ontario tootjad peavad võitlema ka ametiühingutega.

3. Peamiseks takistavaks teguriks on aga asjaolu, et USA kanakasvatajate ettevõtted on väga mehhaniseeritud ja suured, tootes 13,5 miljoni kana nädalas.

Märkamata ei ole ka jäänud meie kahepalgeline hinnasüsteem rukki, kaera, odra ja nisu osas. Välismaale müüakse teravilja odavamalt kui siseturul. Praegu maksab valitsus 50 dollarit juurde igale nisu tonnile mis läheb ekspordiks.

TÖÖ- JA TEENINDUSVÕIMALUSED

Väljaõppinud töölistel kui ka professionaalsetel inimestel avaneksid paremad võimalused töö saamiseks USA-s. Eriti soodsad tingimused näivad olevat neile kes kuuluvad sellesse viimasesse kategooriasse. Kuna Kanada suuremad tööstused on rajatud peamiselt loodusvarade ümbertöötamisel, siis kõrgtehnika teadmisega inimestel töökoha saamine siin muutub ikka raskemaks. Kokkuleppe põhjal, kumbki maa ei tee takistusi vastava eriala inimeste tööle rakendamisel väljaspool nende endi territooriumi. Samuti neil on võimalus, kui vaja, ületada hõlpsalt piiri tööstuste käimapanemiseks, töötamiseks laboratooriumites, haiglates jne.

Samaaegselt toovad Kanada rahvuslased esile uue olukorra, et USA personali sissetoomine ei ole mitte ainult piiratud spetsialteadmistega inimeste rakendamisel vaid ka muu personali toomisega siia, kui firmad langevad USA valdusesse. Kardetakse eriti suurt sissevoolu äritsemise osas.

Alati on selles osas suuri raskusi olnud USA ärireklaami kompaniidega, kelle kasutuses on miljardid dollarid.

Teatud elukutsed on aga kontrollitavad vastava litsentsi väljaandmisega kas provintsi- või föderaalvalitsuse poolt. Nende hulka kuuluvad arstid, insenerid, revidendid ja advokaadid. Kuna tavad ja seadused on erinevad igas provintsis ja kõrge standardi hoidmine on sarnaste organisatsioonide huvides hädavajalik siis võiks teha järeldus, et „üleujutamist" ei tule.

Kaasa aitab ka kindlasti veel asjaolu, et traditsiooniliselt ei muuda inimesed oma asukohta nii kergelt.

PANGANDUS JA INVESTEERIMINE

Pangad, olles omavahel võistluses hoiu- ja laenutamistegevusega, kindlasti pakuvad tulevikus reaalsemaid tingimusi oma klientidele.

Jälgides USA pankade kommentaare näib, et suurtele lõunanaabrite pankadele ja finatsasutustele olevat see uus turg ikka enam ja enam meelepärasem. Siinjuures mitte ainult ei ole USA finantsasutustel luba tegutseda Kanada väärtpaberitega, vaid nad võivad ka selleks otstarbeks, sisse tuua piiramata kapitali oma tegevuse laiendamiseks.

Uue lepingu alusel kõrvaldatakse ka viimane kitsendus mis on olnud „okkaks" USA pangandusele Kanadas, nimelt piiratud laenusummad neile kes soovi avaldasid väliskapitali saamiseks laenude näol. Praeguse kokkuleppe kohaselt pankade laenud võivad olla ainult 20 korda olevast algkapitalist ja kuna välismaa pangad võivad ainult omada 25 protsenti aktsiatest siis jäi meie oma pankadele väga suur klientuur selles osas.

Paha praeguses olukorras on ka viis kuhu välispangad võivad oma kapitali paigutada. Kuni 1984. aastani oli lubatud olla osanik 8 protsendi osas ja osa laenusid oldi sunnitud andma neile, kellede taotlus 5 kuni 20 miljoni piirides. Uue kokkuleppe alusel neid kitsendavaid tingimusi enam ei ole.

Sarnane kontrollitud turg on põhimõtteliselt vähem tulutoov kui laenud suurtele rahvusvahelistele töötustele ja ei ole olnud külgetõmbejõuks USA pankadele. Seepärast on isegi veel kasutamata jäetud võimalused praeguste seaduste alusel. Kanada riigipanga andmetel ulatub aktsiakapital siinsetes pankades kuni 12%-ni. Tingimata on selles osas oodata kaugele ulatuvaid muudatusi, millest võib järeldada, et oleks oodata suurt kapitali sissevoolu Kanadasse.

Kuuldu kohaselt oleks siis ameeriklastel lubatud täielik üheõiguslik tegutsemisevabadus kanadalastega kusjuures ühe isiku osas see piirduks 10 protsendiga. Uus seadus kataks ka teised finantsasutused samadel põhimõtetel.

Ollakse arvamisel, et põhiliselt oleks siis ka Kanada finantsringidel tegevusvabadus lõuna pool piiri samadel põhimõtetel. Üldiselt aga välispankade tegevus seal on piiratud Glass-Steagall'i seadusega. Vähe on aga neid kes usuvad, et Kanada pangad saaksid eelistatud staatuse uue kokkuleppe põhjal.

Siiani on ainult üks USA börsimaaklerite firma saanud tegutsemisloa Kanadas aga sooviavaldusi on juba tulnud üle 50 firma esindajailt.

(Järgneb)

Lennuväepoiste Klubi pidas aastakoosoleku

Toronto Lennuväepoisid tulid kokku 6. novembril Eesti Majas, et anda liikmetele ülevaadet möödunud aasta tegevusest.

Klubi esimees Kalju Jõgi mainis, et juubelipidu Inglismaal ja sellele järgnev ringreis Euroopas oli aasta suursündmuseks. See näitas et sidemed mis on noorelt loodud on tugevad ja püsivad. Puhastulu jagati Inglismaa ja Kanada koondiste vahel.

Ootamatult head sissetulekut on toonud Zedelghemi vangilaagri mälestusmärgi müümine mille valmistamisega jõuti lõpule möödunud kevadel. Enamus ostjaid on olnud väljastpoolt klubi. Märgi müügihind on $10,00 ja oli ka saadaval koosoleku ajal Kalju Jõgi käest.

Tulu märgi müügist on olnud lisa klubi projekteeritud sissetulekule. Lähtudes sellest, otsustas koosolek selle sissetuleku jagada kahe organisatsiooni vahel kellede tegevus sõltub täielikult annetustest, mitte liikmemaksust. Nendeks valiti Eestlaste Kesknõukogu Kanadas — toetus $500,00 ja Black Ribbon Day Committee — toetus $500,00.

Sügiseni kokkusaamine Seedriorul õnnestus hästi. Sissetulek ületas väljaminekud.

Külalistena olid sinna kutsutud Zedelghemi vangilaagris tegutsenud skautlipkonna „Okaskannel" juhid. Klubi poolt anti neile üle tänutäheks 42 aastat tagasi tehtud töö eest ametlikud „Okaskannel" lipkonna märgid. Siinjuures klubi eriline tänu Heldur Põdersoole kes oma tõhusa tööga aitas kaasa märgi valmistamisele.

Tuleviku tegevuse suhtes tehti ettepanek ja kiideti heaks loengute korraldamine tervishoiu alal. Klubi esimehele jäi ülesandeks teatada koht ja aeg nende pidamisest.

Kirjalikult oli saabunud kutse Toronto ümbruskonna liikmetele teha väljasõit suvel Lakewoodi. Idee kiideti heaks. Klubi esimeheks valiti tagasi Kalju Jõgi, abiesimeheks Arvi Tinits. Teised juhatuse liikmed on Mati Jaago, Toivo Kõhelik, Ülo Pikkov ja Raoul Soobik. Tegevuse korraldamise Seedriorul sai endale Ilmar Jõgi. Kirjanduse edustamise ja koordineerimise läbiviijaks nimetati Eerik Purje.

Arvi Tinits võttis sõna ja soovitas, et klubi kingiks ühe „Välgumärgi kasvandikud" Toronto Ülikooli Eesti Õppetoolile. Ettepanek kiideti heaks.

„Laigud" Eesti lähiminevikus jäid osaliselt „valgeteks"

Kotkajärve Metsaülikooli korraldatud ja Toronto Ülikooli Eesti õppetooli sisustatud sümpoosion eesti rahva verise aastakümne ajalooliste sündmuste selgitamiseks leidis aset 14. nov. Toronto Ülikooli Trinity College'i Ignatieff-nimelises aulas laudkonnavestluse kujul. Laudkonnavestluses osalesid Eesti

Laudkonnavestluses osalesid Eesti Õppetooli praegune külalisprofessor dr. Hain Rebas, riigi- ja poliitteaduste professor emeeritus dr. Karl Aun ja Õppetooli mullune külalisprofessor dr. Tõnu Parming. Juhatas dr. Olav Träss.

Kuulajaskond koosnes suuremalt osalt noortest, kes kuulusid ka Eesti Õppetooli kuulajaskonda, olid Tartu Instituudi tegevusest osavõtjad või Metsaülikooli endised õpilased. Üldarvult kokku 150.

Professor Träss andis lühida ülevaate sündmuste kaleidoskoopilisest arengust Eestis aastatel 1939-1949, mida prof. Parming loeb veriseks aastakümneks eesti rahva ajaloos. Selle aastakümne sündmused vajavad veel mitmekülgset selgitamist, enne kui võib saada tõelise pildi tolleaegsetest sündmustest.

Dr. RAIN REBAS

Prof. Rebas andis ülevaate ajaloolistest raamatutest, mis käsitavad Eesti üld- ja viimaseaja sündmusi. Neist osa on koostatud ning trükitud vabas maailmas ja teised okupeeritud Eestis. Prof. Rebas on paaril korral käinud Eestis ja külastanud sealseid ajaloolasi. On käinud nende kodudes ning tutvunud nende ajalooliste raamatute kogudega. Võrdluseks ta märkis, et ajalooraamatud, mis koostatud Läänes, toovad esile rohkem eesti rahva kannatusaja ohvreid kuna okupeeritud Eestis koostatud ajalooraamatud omavad tendentslikku ilmet, püüdes õigustada tolleaegseid sündmusi N. Liidu seisukohalt vaadatuna. Kuulajaskonda hämmastas asjaolu, et küllalt pikas ajalooraamatute loetelus ei olnud prof. Vööbuse 15-köitelist „Eesti rahva ajalugu".

Dr. KARL AUN

Dr. Aun käsitas Molotov-Ribbentropi pakti saamislugu ja andis ülevaate selle pakti juurde kuuluvatest salajastest lisadest. Neid lisasid parandati ning täiendati mitmel korral. Hitler oli rahuldatud kokkuleppest majanduslikul alal. Selle kohaselt N. Liit varustas soodsalt Saksamaad õli ja teraviljaga. Stalin oli rahuldatud, et Saksamaa huvid olid läänes ja temal oli aega oma võimu kindlustamiseks paktiga kindlustatud huvipiirkondades. Stalini poliitiline ettenägelikkus ületas Hitleri oma. Puhkev sõda, mida Hitler kavandas oma piiride laiendamiseks, võis Saksamaale kujuneda kahe rinde sõjaks, mida Saksamaa ei oleks suuteline võitma. Samal ajal N. Liit kujuneks lääneriikide liitlaseks Saksamaa vastases sõjas. N. Liit kandis Saksamaa poolt alustatud sõjas tohutult inimohvreid ja varanduste hävitust, kuid osutus lõpuks suurimaks maade ja rahvaste vallutajaks. Isegi praegu, kus Molotov-Ribbentropi pakt on avalikuks tehtud kõigis oma üksikasjades, ei ole Stalinit ega N. Liitu hakatud süüdistama sõjalistes kuritegudes, sõja algatamises ja vallutatud alade sulatamises Vene impeeriumi.

Dr. TÕNU PARMING

Prof. Parming, kes nimetas veriseks aastakümneks 1939-1949, on koostamas ulatuslikku uurimust eesti rahva kannatuste ja ohvrite kohta sellel aastakümnel. Tema poolt ettetoodud arvudest nähtus, et 1939.a. oli Eestis 1.134.000 elanikku ja 1949.a. 830.000. Ligemale 1/3 eesti rahvast oli kadunud. Ta tõi võrdluseks Kanada rahvaarvu ja nentis, et sama protsendi kaotuste juures Kanadas võinuks olla 6 miljonit arreteeritud, mõrvatut ja küüditatut! Eestis arreteerimised ja küüditamised veel kestavad.

Peatudes võimalike olukordade muutumise võimaluste juures prof. Parming oli ettevaatlik optimistlike järelduste tegemisel, kui teostuvad Gorbatshovi reformid. Gorbatshov ei ole neid reforme kuskil avaldanud ja tõenäoselt ei avaldagi. Ta vaid lubab kohalikel asutustel, ettevõtetel ja üksikutel inimestel kasutada oma isiklikku algatust, et sellega leevendada N. Liidu kriitilist majanduslikku olukorda. Kui selle juures midagi läheb viltu või hakatakse tormama liiga kaugele, siis Gorbatshov ei ole selles süüdi.

KÜSIMUSI

Laudkondlaste sõnavõttudele järgnes hulgaliselt küsimusi kuulajaskonnast. Taheti kuulda lähemat eestlaste elu kohta okupeeritud Eestis; vahekorrast venelastega, kes on asunud elama Eestisse ja eesti vabadusvõitlejate ehk teisitimõtlejate tegevuse osatähtsusest olukorra võimaliku muutumise korral. Paljudele küsimustele ei osatud tõepärast vastust anda. Osa „valgetest laikudest" jäid selleks mis nad olid.

Laudkonnavestlus kestis ligemale 4 tundi ja noorte huvi oli eriti suur selle vastu, kuidas ajaloolased hindasid läbikäimist eestlastega kodumaal, seal valitsevat korda ja võimalikke muudatusi Eestis võimalike Gorbatshovi reformide tagajärjel.

Dr. Hain Rebas on saanud Göteborgi Ülikoolis kõrgeima haridusliku kraadi, omab Rootsi sõjaväes kapteni auastme ja on Põhjamaade ajaloo korraliseks professoriks Kieli Ülikooli juures Saksamaal.

Dr. Karl Aun õppis Tartu Ülikoolis, jätkas õpinguid Hamburgi ja Chicago ülikoolides ja oli korraliseks professoriks Wilfrid Laurier Ülikoolis Waterloos, riigi- ja poliitteaduste alal kuni pensionile minekuni.

Dr. Tõnu Parming on saanud oma hariduse Ühendriiges; on olnud USA välisministeeriumi teenistuses, võtnud osa sõjast Vietnamis, omab USA sõjaväes majori auastme ja momendil on Marylandi Ülikoolis Nõukogude Liidu ja Ida-Euroopa programmi juhataja. Möödunud aastal ta oli Toronto Ülikooli Eesti Õppetooli külalisprofessoriks ning vilkalt tegev eesti organisatsioonides.

Eesti arst valvekorras

26. ja 29. novembril
dr. R. Pahapill 921-7777

KÜTTED ja TORUTÖÖD
ROLAND KULLIK
275-1280

TEEME
VÄRVIMISTÖÖD
SOODSA HINNAGA
Tel. 756-4654

Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi juhatus. Ees, vasakult: Ülo Isberg, Enno Vaher (esimees), Härm Kore (abiesimees), Edvard Saar (laekur). Taga – Johannes Summa, Avo Poom, Peeter Milliste ja Albert Lukk. (Pildilt puudub Jaan Lee.) Foto – H. Raigna

Õngitsejate ja jahimeeste meeldiv juubelipidu

„Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Seltsi" 30.a. juubelipidu peeti 21. novembril Eesti Majas rikkaliku õhtusöögiga ja lõbusas meeleolus ligi 150 peokülalise osavõtul, kelledest ligi kolmandik olid noored.

Härm Kore kõnelemas.

Koosviibimise avas lühikese sõnavõtuga esimees Enno Vaher, tervitades peolisi ja soovis neile head peotuju. Seltsi abiesimees Härm Kore andis ülevaate eesti jahi- ja kalameeste organiseerimisest Torontos viimase 34 aasta vältel, mille toon kokkuvõetult. Eesti jahi- ja kalastamishuvilised algasid oma tegevust esialgu Toronto Eesti Seltsi raamides „Kalanduse ja Jahipidamise Ringi" nime all. 1957. a. asutasid iseseisva organisatsiooni nimega „Toronto Eesti Jahimeeste Selts". Esimeseks esimeheks valiti Johannes Säägi. 12. mail 1963 võeti vastu uus põhikiri ja selles ettenähtud kodukord ja aukohtukord. Muudeti seltsi nimi ja hakati tegutsema „Toronto Eesti Õngitsejate ja Jahimeeste Selts'i" nimega. Seltsi märgi ja pitsati osas muutus ainult nimi. Selts on „Ontario Federation of Anglers and Hunters" liige ja selle kaudu liikmed kinnitatud jahi- ja kalapüügil juhtunud elu- ja õnnetusjuhtumite vastu. Seltsi esimeestena on juhtinud: J. Säägi 5 a., V. Jaanpark 4 a., H. Kukk 1 a., L. Lilleberg 7 a., U. Villmäe 5 a., ja H. Riko 7 a. Esimeheks sel aastal on noor seltsi liige E. Vaher. Möödunud aastate vältel on auliikmeteks valitud 10 liiget, kelledest elavad F. Aadli, A. Nüüd, E. Harilaid, A. Naarits ja E. Hõlpus. Neid tutvustati peolistele. Kauaaegsete juhatusliikmetena on seltsi heaks töötanud: H. Kukk, J. Tuisk, E. Lood, H. Särg ja A. Lukk. Juhatuse koosseisus on olnud ka 8 naisliiget. Härm Kore ettekanne oli humoorikas, kuid see juures ülevaatlik ja võeti vastu suure aplausiga.

Kavalises osas esines Aino Tera Hamiltonist, lauldes G. Iltali saatel „Sügislehed", „Vana vokk" ja „Tallinn, mu unistuste linn". Peoliste nõudel laulis veel lisapaladena „Lapsepõlve kodu" ja „Kas mäletad". Esitatud laulud võeti vastu suurte aplausidega. Ettekannetele järgnes tants Georg Iltali orkestri saatel.

Kogu õhtu tegevust juhtis teadustajana juhatusliige Ülo Isberg.

See oli me noorte ja vanade ühine sõbralik koosviibimine ja soovitav on, et nendega ühineks veel enam meie noori, sest puhkeaja veetmine suvel kalastamisega on suurepärane meelelahutus.

HARALD RAIGNA

KUHU MINNA?

Neljap., 26. nov. Aiandusklubi loeng – Lia ja Erik Hess „Jõululilli ja dekoratsioone" algusega kl. 19.30.

Laup., 28. nov. Vabadussõja alguse 69. aastap. tähistamine Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Laup., 28. nov. Baptisti kirikus käsitööde, vatitekkide jne müük algusega kl. 13.00.

Pühap., 29. nov. Ella Jostman'i, Dagmar Pint'i ja Armilde Pihla käsitööde näitus-müük Eesti Majas algusega kl. 10.00.

Pühap., 29. nov. Tartu Ülikooli 355. aastapäeva tähistamine Tartu College'is algusega kl. 15.00.

Pühap., 29. nov. Baptisti koguduse Advent-kontsert algusega kl. 16.00.

Pühap., 29. nov. Pensionäride klubi jõululaat Eesti Majas algusega kl. 12.00.

Reedel, 4. ja 5. dets. Anne Remmeli akvarellide näitus Baptisti kiriku saalis.

Laup., 5. dets. Soome iseisuse 70. aastapäeva tähistamine Ontario Science Centre'is algusega kl. 18.30. Pärast seda vastuvõtt Suomi-Kotis Toronto soomlaste 100-a. juubeli pühitsemiseks.

Pühap., 6. dets. Meeskoori Popkontsert Eesti Majas algusega kl. 14.00.

Laup., 12. dets. prof. Hain Rebase pidulik loeng Eesti Õppetooli Sihtasutuse tuluõhtuna Hart House'is algusega kl. 18.00.

Pühap., 13. dets. Toronto Eesti Kammerorkestri gala-avakontsert Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Pühap., 13. dets. Kooli Jõulupuu Eesti Majas algusega kl. 14.00.

Pühap., 13. dets. ÜRO Inimõiguste Päeva tähistamine Nathan Phillips väljakul kell 13.00.

Neljap., 31. dets. Majandusklubi Uusaasta-ball Admiral hotellis, Harbourfront.

Neljap., 31. dets. Uusaasta vastuvõtu ball Eesti Majas algusega kl. 19.00.

Pühap., 10. jaan. 1988 Rein Rannap'i klaverikontsert Eesti Majas algusega kl. 17.00.

Välja üürida
SUVILA
Ft. Myers Beach'is Florida läänerannikul, 200 m vaiksest rannast, poed samas. Vaba märtsist maini.
Tel. New York (212) 923-1932.

Ellen Petersoni moenäitus

Ellen Petersoni moeinstituut esitas oma aastase töö ja moeloomingu tulemusi 7. novembril, kell 8 õhtul, Toronto „Convention Centre'i" teatrisaalis. Uksel jagati kavalehti ja reklaame ning Noxema firma „Cover Girl" huulepulki.

Lava dekoratsiooniks oli ilus valge kõrgete sammastega aed. Lava ühes ääres ilutses juhataja töö embleem: elevandiluu värvi ajalooline kleit mannekeeni seljas. Samast nurgast kostis ka tugev heliplaadimuusika.

Programmil oli esemete nimekirjas iga kleidi kohta kaks nime: moejoonistaja-disaineri ja kleiti kandva mannekeeni oma. Oli ka esinemisi, kus moelooja oli ise oma loomingu kandja.

Alati igapäevase riietusega. Spordiriietus üldse puudus. Esitati seelikuid pluusidega, pükse, päevakleite ja vööni ulatuvaid lühikesi jakikesi. Materjalina oli kasutatud puvillast, segumaterjale, damasti, peenemustrilisi trükiseid, triibulisi ja ruudulisi kangaid. Õpilased olid osanud valitsevat moodi väga peenelt jäljendada. videst olid esikohal must, hallikad toonid, rohelist, punast, kreemikasvalget ja samuti lillat mitmes toonis jne.

Et mineval aastal riietusse avaruse toomine ei andnud soovitud tagajärgi — ei meeldinud isa särk ega ema suur mantel — siis oli rõhutatud peent vööjoont, kehale liibuvat kleiti, mis toob esile naiseliku ilu, puhv-varrukaid ja mini, mini pikkust mitmeis variatsioonides. Oli palju ilusaid saledaid jalgu, kanti uhiuusi kingi, mille kontsa kõrgus võis olla 12-15 cm.

Vaheaeg pidi kestma 15 minutit, aga venis pooletunniseks. Dekoraatorid olid aia koristanud ja laest suured valged plaadid alla laskнud, mille peale lasti videofilmilt kaaruvad aknad ja Toronto ning Kanada uhkus — CN torn. Selle kõrgeima torni naabruses just olimegi. Laval oli kaks valget treppi, millel mannekeenid alla astusid, kus neile õhturiietuses mehed käe ulatasid.

Selles osas liitus kimono (dolman) raglaanlõikele veel tähtis printsesslõige, uusi materjale nagu täissiidi, mustrilist ja lihtsat sametit, pitsi, organzat, nahka, gabardiini (õmblejakostüümiks) hõbelameed, kuldbrokaati ning tülli, villaseid kangaid, mis töötlemisel erilist praktikat nõuavad ja muid. Oli huvitavaid sink-varrukaid, millel õlajoonel rikkalik suur puhv ja alt ümber randme, või õlgu paljastavaid õhtutualette koos asümeetrilise seeliku pikkusega. Moode oli teravalt silmas peetud.

Õpilaste hulgas oli väljapaistvate õmblusoskustega tüdrukuid, samuti ka esinejaid, kes oskasid esile tõsta seda, mida rõhutada sooviti. Keegi oli oma kleitidele täienduseks valmistanud väga maitsekaid kübaraid.

Õhturiietuses oli rõhutatud naise figuuri kuni põlvedeni, ja siis oli lisatud suures laiuses printsesslõike paane, mis tulid eriti esile keerutamisel, luues vaatlejale huvitava silueti. Üks mannekeen oli meespartneriga, kellel oli must villasest trikoost pehme ülikond, mis oli elavaks tehtud Napoleoni punase kõrge kraega, sama värvi õlakutega ja kätistega.

Kleidimaterjalist suurte seoste kasutamine seljadekolteede lõpetamisel, vööjoontel, isegi peas, oli liialdus. Samuti olid mõned minikleidid nii lühikesed, et alt saalist lavale vaadates paistsid jalad terves pikkuses. Ehteid kanti ülirohkesti.

Peab veel alla kriipsutama pruutkleite koos peigmeeste ja pulmalistega. Need olid väga huvitavad ja moodustasid õhtu nauditavama osa. Enamus kleitide alaosi oli töödeldud rokoko stiilis, kaunistatud pitsi motiividega või diskreetse pärltikandiga. Üks vedik (slepp) oli väga pikk, aga see oli kaunilt üles volditud nii, et peigmees võis selle ühe liigutusega vallandada. Kasutamist olid leidnud kõik võimalikud pruutloori asetused.

Lõpul kutsus Ellen Peterson oma abilised lavale ja tänas neid. Kutsetunnistuse sai ainult üks, kuna diplomid anti viiele õpilasele.

Õmblemisõpetajale õnne edaspidiseks! Ei see töö ole kerge!

EHA TARMET-TOOMBERG

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave. Toronto, Ont. M4K 2R6

MÜÜA EESTI KODUS
POISSMEHE KORTER
GARAAŽIGA
TEL. 691-0719

„MEIE ELU" asutas Eesti ühiskond ja seisab eesti ühiskonna teenistuses.

BALTI „KULLA"
MEREVAIGU
ERILINE VÄLJAMÜÜK!
Colonnade Gold Jewellery
Upper Colonnade, 131 Bloor W.
Toronto, Ont. M5S 1R8
Tel. 922-8431

60 aastat Eesti konsulaaresinduse loomisest Kanadas

Möödunud suvel sai Eesti aupeakonsulile Torontos teatavaks esimese Eesti konsulaadi asutamine Kanadas. See toimus teatavasti Montrealis 1927. aastal. Eesti konsuli kohustused võttis oma peale tookordne Montreali Soome konsul ajalehe „Gazette" artikli kohaselt.

EKN-i liikmete seas tõusis arutelu Eesti konsulaadi 60. aastapäeva tähistamisest Ottawas. Sellele ideele andis hoogu veel lätlaste avastus, et Läti konsulaat alustati samal aastal Halifaxis. Nad olid selle tähistamisest ülimalt huvitatud. See üritus toimub Balti Liidu raamides. Esialgsete mõtete reaalseks muutumiseni aeg jõudis sügisesse, kus ettevalmistustööd anti Ottawas elunevale EKN-i abiesimehele Walter Pentile.

Korraldustööde kestel sai teatavaks, et ka leedulastel oli Kanadas enne sõda konsulaat asutatud, kuigi alles 1937. aastal. Seega tähistatakse Ottawas 60 aastat Eesti ja Läti konsulaatide ning 50 aastat Leedu konsulaadi eksisteerimist Kanada pinnal. See sündmus toimub 26. nov. õhtul parlamendi kesk-blokis senati pankade ja kommertsi komitee ruumides algusega kell 6 õhtul kokteilideks ja kell 7 õhtusöögiks. Sündmusele on oodata eeskätt parlamendiliikmeil ja meile sõbralike Ottawa saatkondade esindajaid. Peale oma konsulite osalevad veel 10 esindajat nii eesti, läti kui ka leedu keskorganisatsioonidest, peamiselt Torontost.

EESTI TOITUDE VALMISTAMINE
Kui omal ei ole aega . . .
meie valmistame!
PEOD ● PULMAD ● MATUSED
TIIU ROISER
492-7614; 485-9886

EESTI LILLEÄRI
AARDVARK
1065 STEELES AVE W
NORTH YORK ONT
M2R 2S9
Omanik LINDA SEPP
736-1170
Kodus 223-0201
AARDVARK FLORIST LTD
Avatud 7 päeva nädalas ● Ülelinna kohaleviimine

Masterdown
a family tradition

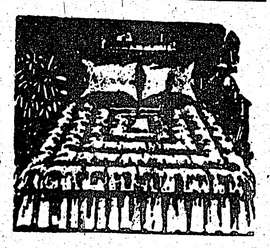

Teeme udusulgtekke, patju, ka 100% villaseid tekke ja madratsi katteid.

MEIE TÖÖTLEME ÜMBER TEIE VANU SULGTEKKE!

TORONTO 2311 Bloor St W. at Windmere **763-7326**	**DOWNSVIEW** 4544 Dufferin St. South of Finch **665-8855**	**THORNHILL** 16 Spinnaker Way E. of Keele on Langstaff **738-0555**
SCARBOROUGH 1884 Kennedy Rd. at Ellesmere **297-0359**	**WHITBY/OSHAWA** Whitby Mall Dundas & Thickson **571-1933**	**BARRIE** Kozlov Centre Cundles & Bayfield **728-9636**

TULGE RÔÔMSALE REISILE KARIIBI MEREL PARIMAL REISILAEVAL Norra SUN VIKINGul
Ôp. THOMAS VAGA korraldusel
2. — 12. märts
San Juan, Cayo Levantade, St. Maartens, Haiti, Jamaica, Mehhiko, Miami jm. kohad.
Piiblivestlused igal hommikul soovijaile.
2, 3 ja 4-isiku kabiinid. Hinnad isikult US dollarites $995.00 (4 kabiinis) kuni &1,575.00 (2 luksuskabiinis). REGISTREERIGE KOHE!
Informatsioon – ôp. Thomas Vaga, 607 E. 7th, Lakewood, N.J. 08701, USA.
Tel. 201-370-8317. Esindaja Toronto rahvale – ôp. Andres Taul.
Hinna sees majutus, söök, meelelahutus laeval, ringreisid ja lennuhind Torontost, Seattlest, edasi tagasi.

KIRJANDUS ☐ KUNST ☐ KULTUUR

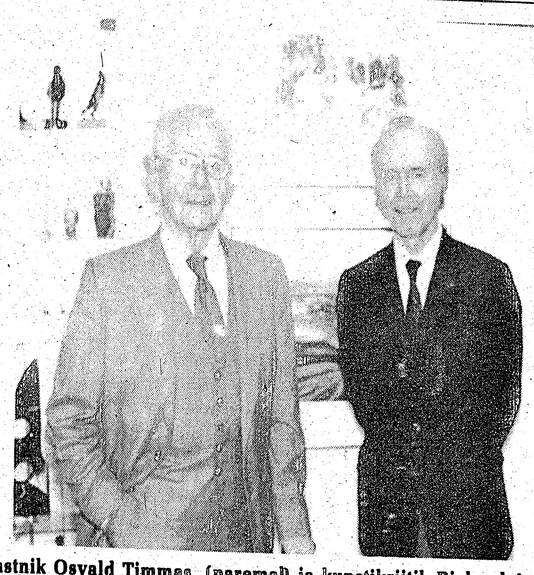

Kunstnik Osvald Timmas (paremal) ja kunstikriitik Richard Antik näitusel Karney Daniels Gallery's.

Näitused kolmelt kunstnikult

L. Soots, O. Timmas, K. Käärid

Kui kolme kunstniku näitusi alljärgnevalt on vaadeldud ühise pealkirja all, siis ei tähenda see, et neil oleks midagi ühist sisus või stiilis. Igaüks neist on eri ilmeline ja eri näitusega. Näituste ajaline lähedus, 13. oktoobrist 8. novembrini, on tinginud eelöeldu.

◍

LEMBIT SOOTS esines kesklinna uues ja avaras galeriis — The Gallery College Park (Yonge-College nurgal) 13-30. oktoobril, esitades 23 suuremõõtmelist maali (lõuendil): 21 akrüülis, üks õlis ja üks söejoonis.

L.S. on üldsusele vähe tuntud. Ta on esinenud õige mitu aastat tagasi kahel korral, seetõttu tema tutvustamiseks: sündinud Viljandis 1923.a., sõjajärgsetel aastatel lõpetas Stockholmi Tehnikainstituudi; Torontos, alates 1951.a-st töötanud insenerina ja hiljem startis iseseisva tööstus-ettevõttega. Viimast edasi andes, astus Ontario Kunstikolledži, lõpetanud 1980.a. „Experimental Art" alal ja selle järel 1983.a. Toronto Ülikooli kunstiajaloo alal.

Tema maale iseloomustab eriti suur formaat, suurim 3x9 meetrit. Peamiseks temaatikaks realistlikud üksikportreed ja kompositsioonid. Need ongi L.S. parem osa. Portreteeeritava sarnasus on saavutatud, kuid rohkem ka mitte. Võib arvata, et siinsete suuremate parteide juhtide poolportreed (Brian Mulroney, Ed Broadbent, John Turner ja Pierre Trudeau) on maalitud fotode või reprode järgi, mitte nende poseerides (kui siiski pole kunstnik suutnud neid „elavana" esitada. Isegi väike koloriidi diskreetsus ja nüanss võinuks mõnevõrra kasuks tulla. Nende keskmine formaat 2,5 x 2 meetrit ja üksikhind $7000. Paremad olid Mulroney ja Broadbent. Portreelistest kompositsioonidest paistis silma maestro Andrew Davies Toronto Symphony'd dirigeerimas — poolportreeline, hea ja realistlik, kuid orkester foonina? Esiplaanil tšellod ja viiulid vajanuks selgemat läbimaalimist. Muide, see on suurim maal näitusel (3x9m) ja ka kõrgeim hind ($28 000).

Suuruselt teine maal 2,25x3,25 m), hind $9 000, pealkirjaks „Õnnele ei ole otseteed", on eelmisele samalaadne ülesehituselt — paavst rahvahulga keskel kõnelemas. Paavst maalil elusuuruses, kuulajate mass pole saanud maalilist käsitlust, puudub ruumilisuse ja distantsi mõiste, koloriidilt aga leebem, maalitud tõenäoliselt foto järgi. Teised figuraalsed kompositsioonid, mis kunstniku enda loodud ja peaksid näitama tema oskust ja küpsust, on targu peidetud mingi abstraktsuse taha: „Kellalööjad", „Vari" jt.

Kõrgushüpped ei tohiks aga heidutada ja näitused on parimaks eneseleidmisel. Tuleb kõrgustest maanduda ja esmalt soetada tugev põhialus. Kunstnikuks saamise tee on pikk ja see tuleb käia.

◍

OSVALD TIMMASE uuem looming, mitmeaastase vaikimise ja süvenemise järel, leidis aset 24. oktoobriot ja on avatud 17. novembrini. O.T. valib oma värvirikka loomingu esitamiseks parimaid galeriisid, seekord Yorkville'i galeriide ja stuudiode tsentrumis Karney Daniels Gallery's. Avamisel, nagu ikka O.T. näitustel, kunstisõbrad ja -huvilised täitsid avara ja mugava galerii. Kunstnikul on kujunenud oma ringkond meie omi ja väljaspoolt märgatavalt nooremaid ja mei e „segaabielulisi". Ei ole kombeks tuua tervitusi ega pidada kõnesid. Väljapandud looming kõneleb! Tema näitused tavaliselt kannavad mõnd pealkirja, mis määritleb üldjoontes esitatud eksponaatide lähema temaatika. Seekord oli teemana „Wilderness Forms", mida kunstnik lähemalt tõlgendas: looduslikud vormid, mis esinevad looduses kujunenuina, ilma et inimese käsi neid oleks muutnud või vorminud, s.t. omavad teatava ürgsuse. Esitatud oli 51 mitmesuguses suuruses peamiselt tänavu valminud tööd. Iseloomustav O.T. töödele on piiratud ruum looduses, täpsemalt vaid üks lõik seal esineva motiiviga, olgu see siis tükk kaljurahnu, iseäralik kivi, mäenõlvak või org, veeläte ja muud taolist, ning seekord senistest ka suuremaid-laiemaid motiive, nagu kaljumägesid. Ka on tulnud maalidesse enam koloriiti, just taevavõlvi osade sissetoomisel (kaua ei esinenud ei mingit osa sellest). Ka on märgata figuraalse elemendi sissetoomist. Kõik see ja ka makromaailma mõõtmed tulevad visalt töödesse ning kui, siis kaalutult, ja neil on seal oma kindel paik ja otstarve. Ei ole asjata jälle kord mainida Timmast kui heatajulist akvarellisti, kes mänglevalt värvi läbipaistvusel või katmisel loob häid õhu- ja meeleolulisi kombinatsioone ja ikka uhiuut. Sõnavõtja ei mäleta pikkade aastate kestel olevat näinud O.T. näitustel suviste ja päikeliste meeleolude kõrval muid. Võimalik oleks siin sõnavõtja tunnetuses, et kunstniku koloriidi tunnetus ja looming võiks veelgi avarduda, astudes üle läve sügisesse, talve ja kevadesse.

◍

KAI KÄÄRID, näitus 31. okt. ja 1. nov. Eesti Maja väikeses saalis 36 eksponaadiga akrüül ja vesivärvi menetlusis mitmetel teemadel, mida ta koondnimena märkis „Suvepuhkepäevade inspiratsioone". Teda on inspireerinud palju ja huvitavalt. Märgin siinkohal näituskatalogist: „Vasekaevandused", „Porteau laht", „Banffi suvituskoht", „B.C. mäed", „Maraine järv", siis 4 tootemit, karusid „Mamma karu", „Karude piknik", tiigreid „Mõirgav tiiger" ja „Varitsev tiiger", „Kõrglennul merikajakas", flamingod, lilled, majad: „Rosedale Home", „Beverley Street House", „Old Home in Victoria", „Ye olde Restaurant in B.C." ja muud taolist.

Pean kahjuks möönma — näitus valmistas pettumuse. See oli aastaid tagasi Kai, kes kaldus siiasinna, oli otsinguis. Aastat paar tagasi aga üllatas oma erinäitusega University Womens Club näituste galeriis. Ise tunnistas oma tulekut omapalgelisena ja arvustus jagas kiitvaid sõnu ja avaldas rõõmu ühe tugeva isiksuse tuleku üle. Kuna kunstnikul pidi hakkama jooksma näitus ülalmainitud galeriis, tuleme tema juurde tagasi. Kas see hajutab pettumustunde?

R. ANTIK

KEELENURK (7)

Baltlased ja läänemeresoomlased

Nagu me eelmisel nädalal nägime, peaksime enamikus Kanadas kui ka USA-s räägitavat keelt kutsuma „inglise keeleks". Kui tahame täpsustada, peaksime ette panema „USA-lik" ehk „USA-pärane" või „Kanadas tarvitatav inglise keel" või midagi sarnast iseloomustavat.

Meie keelepruugis on alati olnud „hiina keel", st keel, mida hiinlased räägivad või, piltlikult, midagi raskesti arusaadavat. Kuid selgub, et hiina keel on võrdlemisi uus mõiste. Uus Websteri sõnaraamat annab ka 2 tähendust: a) mandariini keel Pekingi lähikonnast, mis on muutumas rahvuskeeleks; ja b) üks Hiinas kõneldavaid keeli. Seepärast, nagu Kanada puhulgi, võiksime siiski kirjutada mõistest „Hiina keeled", mis hõlmavad mandariini, kantoni, shanghai tiibeti ja sadu teisi keeli, mida hiinlased seal veel räägivad.

N.Liidu puhul on meil olukorrad üksikasjalikumalt teada. Seal võimutseb suurvene (vene) keel, kuid esineb ka väikevene (Ukrainas räägib rahvas veel ukraina keelt) keel ja sadu teisi keeli. Läänemere kaldail Balti riikides hoitakse kümne küünega kinni balti keelist (läti ja leedu keeled) ja muidugi me oma läänemere-soome eesti keelest; põhja pool Soome lahte esineb läänemere-soome soome keel. Eelnev lause näidustab (toob pikema piltlikuma näite) hästi eesti keeleterminitust geograafiliste kohtade ja neist tuletatud rahvaste ja keelte nimetusist.

Hoomame (täheldame, veidi rõhutatult), et nagu Puna-Hiinalgi, N. Liidul puudub rahvuskeel: nad on nii paljusid riike enda alla anastanud, koos sealsete keeltega, et venelased ise on vähemusse jäämas. Vene keelt surutakse aga seda tugevamalt peale. Märkisime juba, et Eestis eesti rahvas räägib eesti keelt. Nägime ka,e t Balti riikides ja Soomes, Läänemere idakaldal, kõneldakse nelja keelt, mis kuuluvad kahte eri keelkonda: balti keelterühm (läti ja leedu keeled) kuuluvad indo-euroopa keelkonda; läänemere-soome keeled (eesti ja soome keeled) kuuluvad soome-ugri keelkonda.

Päneme tähele, et Eesti kuulub Balti riikide hulka (suured algustähed, sest need on geograafilised alad ja poliitiliselt de jure iseseisvad riigid), kuid mitte balti keelterühma (väikesed algustähed, jutt on keeltest), vaid läänemere-soome keelterühma. Lisame, et ungari keel ei kuulu siia keelterühma, küll aga laiemasse soome-ugri keelkonda. Sidekriipsud on pandud selguse mõttes, neid võib ka kokku kirjutada. Et kirjutame kohmakalt „läänemeresoome soome keel" johtub (tuleneb) sellest, et soomlased enne meid hakkasid neid keeli uurima ja siis ka keelkonnale oma nime jäädvustasid.

MÜÜA VÄHETARVITATUD
KERAAMIKA AHI
Helistada tel. 488-5895

Jõulutervitused ajalehtedes

Eestlaste Keskнõukogu Kanadas Vabadusfond korraldab eelmiste aastate eeskujul ka käesoleval aastal järjekordse pühadetervituste vahenduse eesti ajalehtede kaudu. Arvestades järjest tõusvaid postikulusid, on see kujunenud kõige soodsamaks viisiks pühadetervituse edasi anda!

Pühatervituste saatjate nimekiri avaldatakse Kanada eesti ajalehtedes järgmise pealkirjaga: „Soovides oma lähematele sõpradele, tuttavatele ja kõigile kaasmaalastele üle maailma rõõmsaid jõulupühi ja kõigi lootuste ning soovide kordaminekut uuel, 1988. aastal, teotame sellega ühtlasi Eestlaste Keskнõukogu Kanadas poolt tehtavat rahvuslikku tööd."

Tervitus-annetuse alammääraks on $10.- perekonnalt, $6.- üksikisikult ning organisatsioonidelt ja ettevõtteilt $20.- Tähtpäev. 11. dets.

Lana Kasak oma sulgedest tehtud piltide keskel. Foto – E. Libe

Lana Kasaku sulekunsti näitus

Lana Kasaku järjekordne sulekunsti näitus toimus 6-8. nov. Edwards Gardenis, Civic Garden Centre'is „Cornucopia"-nimelise jõulumüüginäituse raames 60 väljapanekuga.

L. Kasak alustas juba 10 aastat tagasi tutvustama oma suletöid publikule Edwards Gardenis, alguses iseseisvate näitustega, viimased neli aastat aga „Cornucopia" müüginäitustel. Nende aastate jooksul on temast kujunenud kindlakäeline kunstnik alal, millel ei tea ta kedagi teist töötavat. Kuna tema tööd on enamasti motiividega paljudest erinevatest lindudest, jutustab kunstnik, et oma inspiratsiooni saab ta otse oma aknast välja vaadates. Elades Kleinburgi lähedal mägede ja metsaga ümbritsetud maakodus, on seal palju linde, isegi õuel tiigis on tihti näha haruldast halli kurge (blue heron).

Tema sulekunst on äratanud tähelepanu kanadalaste ringkonnas ka väljaspool Torontot, kus ta on teinud näitusi mitmes väiksemas asunduses. Viimane neist Meafordis, septembris, kus pikem kirjutis tema sulekunstist toodi ära kohalikus lehes. Lana Kasaku sulekunstiga võib tutvuda eeloleval aastal tema näitustel Torontos, North York Public Library's ja Black Creek Library's 15. veebr. — 15. märtsini, Humber Summit Library's 15. märtsist 15. maini, Centennial Libr. 15. maist — 15. juulini.

E. LIBE

Neli kirjanikku Eestist esinesid Stockholmis

STOCKHOLM (EPL) Esmaspäeval 19. oktoobril esinesid hotell „Birger Jarli" ruumides Stockholmis eesti kodumaised kirjanikud Jaan Kross, ta abikaasa Ellen Niit, Jaan Kaplinski ja Mati Unt. Nad tulid Oslost, kus nad sõlmisid suhteid norra kirjanikega. Kirjanike külaskäigu taga seisab kirjastus „Fripress", kes on avaldanud Rootsis eesti kirjanike teoseid. Kirjanike avaliku esinemise korraldajaks oli Metroo.

Arvukas publik (u. 300 inimest) täitis saali. Kirjanik Enn Nõu tervitas külalisi ning avas esinemisõhtu.

Luuletaja Kalju Lepik andis lühikese ülevaate esinevatest poeetidest. Ta rõhutas Jaan Krossi luule suurt tähendust omaaegsel „sula" perioodil, mil eesti kirjandus pääses stalinistlikust tarretusest. Jaan Kross avaldas sel ajal neli luulekogu, siirdudes siis kirjutama eepilisi teoseid.

Ellen Niidu produktsioon pole kuigi suur, aga oma naiselikus soojuses, loodusesse sulamises ja sügavale suubuvas sümboolikas on ta väga oluline eesti lüürikas.

Kalju Lepik luges katkeid Ellen Niidu „Paekivilaulust".

Jaan Kaplinski kuulub nooremasse nn. kasettigeneratsiooni, milline debüteeris kuuekümnendate aastate alguses (Rummo, Vetemaa, Runnel jt). Kaplinski luules on inimese püsiv side loodusega ja looduse igavese ringkäigu jälgimine eriti tähtsal kohal. Nendest suhetest sugenevad tõdemised, mis haaravad meie elu kõiki avaldusi ja viivad meid tagasi elujuurte juurde.

Kirjanik Raimond Kolk tutvustas prosaiste. Ta meenutas Jaan Krossi esimest proosakatkendit noorsooajakirjas, kus juba esinesid Krossi kirjanikuolemusele iseloomulikud jooned: kerge huumor, hea kirjeldamisand, sujuv esitus. Jaan Kross on kirjutanud vägeva „ajaloolise raamatukogu" eestlastest, kes on suutnud omale positsioone saavutada — tihti konfliktis oma lähema ümbrusega.

Mati Unti on teistlaadne kirjanik. Ta pole lai eepiline kujutaja, vaid haarab ja mõtestab teatud konfliktisituatsioone. Kirjandusse tuli ta juba koolipoisina teosega „Hüvasti, kollane kass".

Ellen Niit mainis oma esituse alguses, et ta ei tee õieti vahet täiskasvanute ja laste luule vahel, esitadeski näiteid mõlemast. Teemadeks olid kodumaa, hingestatud loodus, küsimus, kas juured on veel alles. Niidu värss oli kindlavormiline ja väga meloodiline.

Jaan Kross luges katkendi oma äsjailmunud romaanist, mille peategelaseks on optik ja optiliste läätsede lihvija, rahvusvahelise kuulsusega aga märkamatult kulgenud eluteega Bernhard Schmidt (1879-1935). Katke käsitles Hitleri-aegset Saksamaad, täpsemalt Hitleri verist suurpuhastust oma parteikaaslaste ridades. Kuna nimi Schmidt on väga sagedane Saksamaal, siis sugeneb sellest saatuslikke eksitusi, mis unenäoliselt kiusavad ka optikut.

Jaan Kaplinski luges katkendeid 1973-75 kirjutatud ja seni avaldamata poeemist, mille aineks on šamaanliku loitsija lovesse langemine ja tema nägemused-elamused. Kaplinski luule on äärmiselt mõttte- ja pilditihe, laiahaardeline ning uusi, uskumatuid piltsümboleid loov. Selle vältel puudutati paljusid saatuslikke eluküsimusi luuletaja opapärasest lähtekohast vaadelduna.

Mati Unt luges lühijutu „Igavesti soe talu", milles ristlesid ta muljed mahajäetud talust ning San Francisco sagivat elu näitavast filmist.

Esinejatele esitati ohtralt küsimusi, muuhulgas ka seoses nende tulevikuliste loomingukavatsustega. Sooviti vastuseid tänapäeva eesti kultuurelu nähtuste ja tingimuste kohta, aga tõsteti ka üles küsimusi väljaspool kirjanduse valdkonda (fosforiidikaevandamine, Glavliti tegevus tsensuurina jne).

Raamat eesti rahva sümbolitest

Peale sini-must-valge lipu, eesti hümni, vapi ning kodu ja kolde kaitsmisel langenute mälestuse jäädvustamiseks püstitatud mälestusmärkide ajalugu on allakirjutanu samadel teemadel möödunud aegadel avaldanud mitmesuguseid artikleid. Viimaste koondamine ühede ja samade kaante vahele ongi käesoleva töö ülesandeks. Ilmuva raamatu tiitliks on: „Mõtteid Eesti rahva sümbolitest".

Eriti tuleb nimetada artiklitest sini-must-valge värvikolmiku levimise, lipu vastupidavuse ning sinise värvitooni määritlemise käsitlemist, aga samuti ka meie lippu aastal 2000 jne.

Artiklitest moodustatud eripeatükkidele lisanduvad andmed, mis kogutud nimetatute kohta pärast 1. maid 1986. Neid on arvukalt ligi 30. Eriti paistavad silma andmed sini-must-valge lipu paigutamisest kuule ja lõunanabale. Avaldamist leiavad ka lipu 100. aasta juubeli puhul loodud luuletused, andmed Tasmaania sõpruskivi kohta ning täiendavad andmed meie Vabadussõja mälestusmärkide kohta Läti Vabariigi territooriumil, eriti Võnnus, aga ka Riias. Kokku tuleb teos ligi 200 lehekülge.

Kes soovivad teost omandada, tasugu trükikulude katteks Rkr. 180:- eksemplari kohta pangaarvele: Artur Taska. PK-banken, personkonto nr. 120120-1033, Terminsvägen 4. S-223 67 Lund. Sverige. Neile kõigile saadetakse raamat ilmumisel tasuta posti teel kätte.

See võimalus kehtib kuni 20. detsembrini 1987.a. Hiljem ei tule raamat vabamüügile.

Noorte rahvaülikooli kursus Rootsis

Eesti Komitee ja Rootsi Eestlaste Esindus korraldavad koostöös noortega rahvaülikooli kursuse 1-13. augustini 1988 Metsakodus. Kursus on gümnaasiumitasemel ja mõeldud 16-30-aastastele eestlastele. Osavõtumaks on 300 krooni.

Kursuse kavas on: eesti keel ja kirjandus; eesti ajalugu ja nüüdisaeg; eesti muusika, teater, rahvatants; isetegevus, grupitööd, loengud; muusika, teater, sport.

Küsimusi ja ettepanekuid kava ja koralduse osas võib esitada telefoni teel Jaak Akkerile, tel.kodus 0760-830 42; Mai Rauale, tel. tööl 08-67 70 53 ja Anna Talvele, tel.tööl 08-10 68 07 ja kirja teel aadressidel: Eesti Noortetöö, Box 539, 101 27 Stockholm või Rootsi Eestlaste Esindus, Box 29011, 100 52 Stockholm.

Rebroffi käesuudlus Maile

Maailmakuulus rahvaviiside lauljа Ivan Rebroff andis täispakitud Roy Thomson hallis neil päevil oma menuka kontserdi ja talle aplodeeriti püsti seistes publiku poolt. Rebroff on võimeline oma võimsat häält paisutama läbi nelja oktaavi ja on seega üks imelauljaid.

Pärast kontserti võttis ta publikut vastu kõrvalruumides ja signeeris soovijaile oma plaate. Meie kunstitegelane Mai Järve sai Rebroffilt autogrammi koos südamejoonisega. Mai isiklikule tänule vastas Rebroff suudlusega Mai käele.

Eksitus nimedega

Eesti Invaliide Toetava Naisringi moenäitusel esinenud lapsed ei olnud mitte Sandra Werner'i tütred. Ühe lapse nimi oli Shawna Neggers ja teise lapse nimi Juulia Massakas.

OVER 50 YEARS OF GM SALES AND SERVICE
HOGAN GM
Chev Olds Limited
PAUL JUTTUS
Müük ja rentimine
Äris 291-5054
Kodus 423-5716
5000 Sheppard Ave. E. Scarborough, Ont. M1S 4L9

Sobiv kink pühadeks ja tähtpäevadeks
EESTLASED KANADAS II
513-lk. ajalooline koguteos.
Hind nägusas köites ainult $29.00.
Müügil „MEIE ELU" talituses ja ABISTAMISKOMITEE kaupluses. Posti teel tellida: E. Kuris, 2 Joselyn Crescent, Don Mills, Ontario, M3B 1A2. Saatekulu Kanadas $1.50, välimaadel $4.00.

© 2860 nelipühilaste usu („penticostal") liiget esitasid Moskvas Kanada saatkonnas palve Kanada peaministrile Mulroneyle, et ta võimaldaks nende sisserändamist Kanadasse ja esitaks selleks väljanõudmise Nõukogude Liidule. Palvekirja esitajate esindaja Vassili Barats ütles, et nad soovivad Nõukogude Liidust välja rännata usulistel põhjustel, soovides saada Kanadas varjupaika. Mitmed emigreerida soovijad on praegu vangis või asumisel.

LAHKUS MEIE ARMAS

SALME RAUD

neiuna Linsi
sündinud 27. septembril 1912
surnud 15. novembril 1987 Pentictonis

Leinavad kurbuses
TIIT TIIU
PIIA LIISA
HANS

OOTAMATULT LAHKUS
MINU ARMAS ABIKAASA

MIRALDA PARMAS

sündinud 11. märtsil 1911 Narvas
surnud 16. novembril 1987 Torontos

Mälestavad valusas leinas

ABIKAASA
SUGULASED kodumaal

PÕHJATÄHT I

skm KONSA LEEMETS

Mälestavad kurbuses

GAIDITÜDRUKUD Rakverest

ARMAST

SALME RAUD'a

surnud 15. novembril 1987 Pentictonis, B.C.

mälestavad

LEA SILVERTON
HELLA ja HERMAN VÄÄRTNÕU
MAI-LIIS ja VIKTOR VIRAK Victorias

ARMAST SUGULAST

MIRALDA PARMAS't

sündinud 11. märtsil 1911 Narvas
surnud 16. novembril 1987 Torontos

mälestavad sügavas leinas

HARALD RAIGNA
VANDA RAIGNA New Yorgis

Lahkus meie ülikoolikaaslane, concoetur Eesti Naisüliõpilaste Seltsist, hea sõber ja ametikaaslane

SALME LINSI-RAUD

Mälestavad

LEIDA KALKUN
MAGDA PUUSEPP
ERNA LAANEMÄE

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

MIRALDA PARMAS't

mälestab leinas

ALVINE MAAMÄGI

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS
5165 Yonge St.
Willowdale,
Ont. M2N 5P5
Tel. (416) 733-4515
733-4516

LILLEDE SAATMINE ÜLEMAAILMSES ULATUSES.
Eriti pulmadeks — värsked ja kunstlilled.
Matuseks — pärjad ja lillekorvid.
Puuviljakorvid.
Kinkeesemed — keraamika, puunikerdused, nahatööd, kuld- ja suures valikus merevaigust ehted.
Räägitakse eesti, läti ja inglise keelt.
Avatud: äripäevadel 9.00-6.00 p.l., laupäeval 9.00-5.00 p.l.

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

ALICE RÜÜTEL'it

mälestavad leinas

WALTER KIPPEL abikaasaga
VILJO KIPPEL perekonnaga
BEN KIPPEL
ESTHER KIPPEL-McGEE perekonnaga

Puhka rahus, armas Alice!

ARMAST

MIRALDA PARMAS't

mälestab leinas ja kaastundes abikaasale ja Alvinele

AGNES MÖLLER

KIRIKLIKKE TEATEID

EELK PEETRI KOGUDUS
317 Mt. Pleasant Rd., Toronto, Ontario M4P 2L1
Õpetaja Andres Taul. Tel. 483-4103
Kantselei tel. 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387
Tel. kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

I Advent – JUMALATEENISTUS 29. nov. kell 11 h. Teenib õp. E. Heinsoo.

Pühapäevakool, leerieelsed ja leeritund.

II Advent – JUMALATEENISTUS 6. dets. kell 11 h. Teenib õp. A. Taul.

JÕULUKONTSERT 13. dets. kell 11 h. Ühendkoor – Vana-Andrese koguduse ja Cantate Domino koorid.

Kontsert-jumalateenistusele järgneb seltskondlikes ruumes JÕULUPUU. Ettekandeid lastelt ja jõuluvana.

Teisipäeviti kell 9.30–4 p.l. Peetri kiriku juures laste MÄNGUAED 1½–5-aastastele. Lõuna lastele. Lähemaks informatsiooniks: Adele Reitav, tel. 444-9090 või Adelaide Kriisa, tel. 461-3116.

INGLISKEELSED JUMALATEENITUSED ja pühapäevakool igal pühapäeval kell 9.30 hommikul.

Õp. A. Taul'i kõnetunnid kolmapäeva hommikuti kl. 9.30–12 päeval, neljapäeva õhtuti kl. 6–8. Muul ajal telefoni teel.

Õp. E. Heinsoo kõnetunnid esmaspäeval, teisipäeval ja neljapäeval kell 12–4 p.l.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.–6 õ.; neljapäeviti kl. 12–3 p.l.

EELK TORONTO VANA-ANDRESE KOGUDUS
383 Jarvis St., Toronto, Ont. M5B 2C7
Praost Udo Petersoo
3714 Beechollow Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930, kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Pühapäeval, 29. nov. kell 11 h. ESIMESE KRISTUSE TULEMISE PÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS skautlipkond „Kalevi" osavõtul. Orelikontsert – Lembit Avesson. Teenib õp. Elmar Pähn. Pärast jumalateenistust Kalevi lipkonna VANEMATEPÄEV.

Pühapäeval, 6. dets. **kell 4 p.l.** TEISE KRISTUSE TULEMISE PÜHA NOORTE JUMALATEENISTUS. Pärast jumalateenistust koguduse jõulupuu ja jõululaud.

Pühapäeval, 13. dets. kell 4 p.l. KOLMANDA KRISTUSE TULEMISE PÜHA KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Vana-Andrese ja Peetri koguduste ühendkoorid esitavad dr. Roman Toi helitöö „Te Deum".

° ° °

Koguduse segakoori harjutused esmaspäeviti kell 6.30 õhtul.

Pühapäevakool iga jumalateenistuse ajal. Leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

KOGUDUSE KANTSELEI on avatud neljapäeviti kell 10–4.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: teisipäeviti 6–8 õ. ja neljapäeviti 4–8 p.l.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS
21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645
Jutlustaja Allan Laur
72 Appleby Cres., Markham, Ontario L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 29. nov. kell 11 h. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Solist Marilyn Müller. Lastekirik.

Kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele ja PIIBLIKOOL täiskasvanuile – A. Laur.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulavad Leesmenti noored. (Buss Eesti Kodust kell 1.15.)

Teisipäeval, 1. dets. kell 11 h. pensionäride ja vabade PALVEKOOSOLEK.

Pühapäeval, 6. dets. kell 11 h. INGLISKEELNE JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Lauluettekandeid.

Kell 2 p.l. PÜHAPÄEVAKOOL lastele.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb Allan Laur. Laulab koor Ülo Lindströmi juhatusel. Issanda surma mälestamine. (Buss Eesti Kodust kell 2.15 p.l.)

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS
393 Broadview Ave.
Jutl. Kaljo Raid
36 Bards Walkway, Willowdale Ontario M2J 4T9
499-6488
Jaan Andreller
943 Broadview Ave., Toronto Ontario M4K 2R3
429-7984

„VABADUSE KUULUTUS" RAADIOSAATED IGAL PÜHAPÄEVAL kell 3–3.30 p.l.
Laine pikkus 1270

Laupäeval, 28. nov. kell 1–3 p.l. „VÄLISMISJONI-PÄEV".

Pühapäeval, 29. nov. kell 10.00 h. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb J. Andreller. Kell 10.15 PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele. Kell 11.00 lastele.

Kell 11.00 ESIMENE ADVENTPÜHA. Kõneleb K. Raid: „Seitse tunnistajat Joh. Ev.", laulab Leesmentide trio. All saalis laste mänguaia jõulukava.

Kell 4.00 p.l. ADVENT KONTSERT. TEBK koorid Ch. Kipperi juhatusel ja solistid.

TORONTO EESTI SEITSMENDA-PÄEVA ADVENTKOGUDUS
304 Broadview Ave., Toronto
626-3417
(Bloor—Danforth liini Broadview allmaaraudtee trammipeatuse vastas, hispaanlaste kiriklas)

JUMALATEENISTUS igal laupäeval kell 9.30 h. ja kell 11 e.l. piiblikooliga. Kõik eestlased on kutsutud!

EESTI VABAKOGUDUS TORONTOS
20 Thorncliffe Ave. Tel. 463-6223.
Jutlustaja E. Saraoja
Kirik: 562 Jones Ave. Tel. 461-2077

Pühapäeval, 29. novembril kell 11 h. Esimene Kristuse-tulemise Püha JUMALATEENISTUS. Teenib E. Saraoja. Ansambel.

OOTAMATU SURMA LÄBI LAHKUNUD KAUAAEGSET HEAD TUTTAVAT

ALICE RÜÜTEL'it

mälestavad leinas

LILLE ja HARRY IRSCH peredega
EDA ja ELMO
LEMBIT PUUSEPP
LUDMILLA HOLMBERG

Puhka rahus!

OMA UNUSTAMATA SUGULAST JA SÕPRA

ALEKSANDER ISOTAMM'e

sündinud 23. märtsil 1903 Vaimastperes
surnud 9. septembril 1987 Tartus

mälestavad leinas

KARL AUN perega Torontos
HARALD ISOTAMM perega Drumbos

ARMAST KAUAAEGSET PEREKONNASÕPRA

EDUARD VÕSU

mälestab kurbuses

MARI ASER

OOTAMATULT LAHKUS

dr. RANDAR RAUD

Mälestab unustamatus leinas

BORIS RAHE

LEINAME KURBUSES

ELISABET PAUL'i

surnud 15. novembril 1987 Montrealis

ja avaldame kaastunnet poeg Ülole perega

ALICE PILLAR
ELLA JÕGAR
ERIKA McDONALD
EDITH TOMSEN

ARMAST KAUAAEGSET SÕPRA

ARMILDE RASANEN

sündinud 7. augustil 1905
surnud 15. novembril 1987

mälestab leinas

GERTRUD PERLE

ARMAST VARALAHKUNUD

SEPO PULST'i

mälestab leinas

ristiema OLGA PÄÄBO

Eestlaste poolt eelistatud ja traditsiooniliseks kujunenud

MATUSEMAJA

Matusemaja on üle 115 aasta teeninud Metropolitan Torontot sama perekonna poolt väljakujunenud traditsioonidega. Moderniseeritud avarad ruumid, kvalifitseeritud personal ja küllaldaselt parkimiseruumi.

Väärikas teenimine

ROSAR-MORRISON FUNERAL HOMES LTD.
T. L. MORRISON — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5
Telefon 924-1408

ARMAST EMA

HERTA ESTER'it

sündinud 17. juulil 1921 Pärnus
surnud 22. novembril 1987 Torontos

mälestab armastuses ja leinas

Kalla kallis isa käsi rahu minu südame.

tütar TIIU

VAIKSELT MANALA TEELE ASUNUD ARMAST EMA, VANAEMA JA VANAVANAEMA

ALIDE KERK'i

neiuna Joor
sündinud 17. septembril 1985 Miškinos
surnud 19. novembril 1987 Tallinnas

mälestavad sügavas kurbuses

POEG perega
TÜTAR perega kodumaal
PEETER ja MARIA Venezuelas
Sugulased ja sõbrad
Suured ja väikesed
Lähedal ja kaugel

PUHKA RAHUS — RAHUMÄEL

ARMAST TÄDI

HERTA ESTER'it

mälestavad sügavas leinas

Puhka rahus!

UNO perekonnaga
HUBERT ja TIIU perekonnaga

OOTAMATULT LAHKUS MEIE ARMAS ISA JA VANAISA

ALEKSANDER TRAUTVAG

sündinud 3. jaanuaril 1910 Peterburis
surnud 12. novembril 1987 New Yorgis

Armastuses ja leinas
tütar ÜLLE
tütar MARIKA perekonnaga
poeg TOOMAS

HAUAKIVID
Eesti ettevõte
YONGE MEMORIALS LTD.
2019 Yonge St., Toronto, M4S 1Z9
(Davisville & Eglintoni vahel)
487-2147

Avaldame südamlikku kaastunnet Üllele, Toomasele ja Marikale nende isa

ALEKSANDER TRAUTVAG'i

surma puhul

REIN ja TIINA TAMMISTO

LAHKUS MEIE UNUSTAMATA ARMAS NAISE ÕDE JA SUGULANE

HERTA ESTER

Mälestavad kurbuses

Muld ei mälestusi mata.

ANDREI ABE
ALEX
VASSILI Rootsis

KUULUTUSED

palume talitusele anda KUNI KL. 5 ESMASPÄEVA ÕHTUL, et kindlustada nende ilmumine järgmises lehes.

Kirja teel sissesaadetavad kuulutused palume vigade vältimiseks kirjutada TRÜKITÄHTEDEGA. See on eriti tähtis nimede juures.

Külastage „MEIE ELU" kus leiate mitmesuguseid sobivaid kinkeesemeid

- TEKSTIIL: linikud, sohva padjakatted jne.
- PUUST: seinataldrikud ja mitmesuguseid esemeid . . .
- HELIPLAADID ja KASSETID
- RAAMATUD (ka lastele)
- MAALID
- SEEBID
- KREEMID „Kamill"
- MASSEERIJAD „Rakuda"
- POSTKAARDID jne.

958 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4K 2R6
Tel. 466-0951
(Eesti Majas, II korral)

MÄLESTAME SÜGAVAS LEINAS ARMAST VENNANAIST, RISTIEMA JA SUGULAST

HERTA ESTER'it

ja avaldame südamlikku kaastunnet tütar Tiiule

SELMA ja JOHANNES
EVI perekonnaga
MILVI perekonnaga
AIDA perekonnaga
SUGULASED kodumaal

HEAD RISTIEMA JA KALLIST SÕPRA

HERTA ESTER'it

mälestavad kurbuses ja avaldavad südamlikku kaastunnet Tiiule

ristitütar HELE
PAUL
LEENA
VIIVI JAANIMÄGI

ARMAST

HERTA ESTER'it

leinavad

JUHAN
HILJA
REIN

KALLIST SUGULAST

HERTA ESTER'it

mälestavad kurbuses

ARVO abikaasaga
JUHAN
ZINAIDA abikaasaga
AVO abikaasaga
ANNE-MARI perekonnaga

VAIMULIKUST PERSPEKTIIVIST

Jumala Poeg ei tulnud, et enesemeelest õigeid õigemaks teha.

JEESUS tuli, et patustele lunastust tuua!

Jeesus ütles: „EI VAJA ARSTI TERVED, VAID HAIGED. MA EI OLE TULNUD KUTSUMA ÕIGEID, VAID PATUSEID."

Markuse ev. 2: 17.

Murray E. Newbigging
MATUSEMAJA

Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad:

M. Wayne Hamilton
Funeral Direktor

733 Mount Pleasant Rd.
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

MeieElu

ÜKSIKNUMBRID ON MÜÜGIL:

TORONTO
Rooneeme pagariäris ..... **484 Queen St. W.**
„Meie Elu" talituses ..... **958 Broadview Ave.**
Broadview Delicatessen .... **141 Danforth Ave.**
Viking Foods ..... **133 Laird Dr.**
Nordic Distributing Co. ..... **836 Eglinton Ave. E.**

THUNDER BAY
Finnish Book Ttore ..... **168 Algoma St.**

Eestlaste ajaleht „MEIE ELU" levib üle kogu maailma, kus asub eestlasi. ● Tellige ja lugege „MEIE ELU". ● Nõudke „MEIE ELU" proovinumbreid.

„MEIE ELU" tellimishinnad: Kanadas 1 a. $45.00, 6 k. $25.00, 3 k. $16.00. ● USA-sse 1 a. $50.00, 6 k. $28.00, 3 k. $18.00. ● Ülemeremaadesse 1 a. $55.00, 6 k. $30.00, 3 k. $20.00. ● Kiripostilisa: Kanadas 1 a. $39.00, 6 k. $19.50, 3 k. $9.75. USA-sse 1 a. $48.00, 6 k. $24.00, 3 k. $12.00. Õhupostilisa ülemeremaadesse: 1 a. $93.00, 6 k. $46.50, 3 k. $23.25.

„MEIE ELU" TALITUS
958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6, Canada

Palun saatke minule „MEIE ELU" ..... **kuuks.**

Tellimisraha siinjuures .....
(Tshekiga, panga rahakaardiga, posti rahakaardiga).

Nimi: .....

Postiaadress: .....

Kuupäev: .....

.....
(Allkiri)

Harald Hinno 70 a.

Lõuna-Florida Eestlaste Koondise asutaja ja kauaaegne esimees H. Hinno pühitses 7. novembril oma 70. sünnipäeva. Sel puhul olid talle õnne soovima tulnud umbes poolsada inimest. Õnnesoovijad kogunesid klubi ruumidesse. Hea tuju oli varsti üldine, nooremad lõid tantsu Casey Kingi orkestri helide saatel, vanemad aga leidsid hea juhuse üksteisele oma haigustest kõnelda.

Peokõnesid oli palju, avaldati tunnustust ja kiitust Hinnole tema eduka rahvusliku töö ja seltskondliku elu juhtimise eest. Hinno ei ole üksi mitte Koondise esimees vaid ka EELK Pauluse koguduse abiesimees. Harald Hinno sündis Tallinnas, Teise maailmasõja keerises ta sattus Soome, sealt Rootsi, kus ta abiellus. Sealt edasi Kanadasse ja lõpuks Floridasse. Kui oleks maailmas veel parem koht kui Florida, siis võiks arvata et Hinno oleks juba asunud sinna.

Meie kõikide parimad soovid tublile töömehele!

E.T.

Montreali Eesti Pensionäride Klubi korraldas „Maakondade Päeval" Matka läbi Eesti". Pildil üleval (päri päeva) – H. Ventser mängis sissejuhatuseks klaveril Tuljakut ja saatis ühislaule. Esinaine Johanna Toome tervitus ja avasõna. Lydia Oja ja Silvia Tael-Koppel deklameerijad. Matkakirjeldust maakondade kohta andsid: H. Teose (Harjumaa ja Tartumaa), D. Muru (Virumaa), A. Sügise (Läänemaa), V. Hagel (Pärnumaa), H. Raitare (Saaremaa), L. Ventser (Valgamaa), A. Pindam esindas Võrumaad ja Petserimaad, H. Pärtelpoeg Viljandimaad.

Fotomontaazh – M. Sultson

Maailmasõdades langenute mälestamine Hamiltonis

Balti rahvusgrupid Kanada kiriku külalisteks

Talvekuu 11. päeval meenutatakse Läänemaailmas I maailmasõja lõppu. Ühendriikides kutsutakse seda päeva „Veterans Day" ja Kanadas „Remembrance Day".

Hamiltoni St. Giles Ühendatud Kirikus (United Church) toimus sel puhul, 8. novembril, suurejooneline mälestusteenistus, millest osa võtma olid kutsutud ka balti rahvusgrupid.

St. Giles'i koguduse õpetaja Rev. Lloyd Brown, kes on tuntud ikestatud rahvaste suure sõbrana, korraldas sellise mälestusteenistuse juba möödunud aastal koostöös hollandi ja poola rahvusgruppidega. Tiivustatud selle ürituse edust, lõi ta käesoleval aastal sidemed ka baltlastega, aidates muuseas väga tõhusalt kaasa ka Musta Lindi Päeva korraldamisel.

Selles organiseerimistöös on samal ajal ka eriliselt silma paistnud Brantfordis elunev hollandi major Roosegaarde Bisschop koos abikaasaga, kes mõlemad on veendunud kommunismivastased ja seetõttu pagulasrahvaste vabadustaotluste innukad toetajad. Nende kaudu olid asjale kaasa tõmmatud ka Brantfordis elav Hamiltoni Võitlejate Ühingu esimees August Jurs, Hamiltoni lätlaste esindaja Vilis Dabolins ja leedulaste esindaja Povilas Kanopa.

Päikesepaistelise pühapäeva hommikul täitus 775-kohaline kirik juba varakult kohaliku koguduse ja balti rahvaste liikmetega. Täpselt kl. 11 saabus Ontario kuberner Lincoln Alexander koos saatjaga, kelleks oli üks kõrgem politseiohvitser. Kiriku peaukse juures tervitasid teda õpetaja koos rahvuste esindajatega. Pärast esitlemist sammus seltskond läbi lippude spaleeri kirikusse. Sellele järgnes lippude defilee, milles esinesid 6 lippu: Kanada, Eesti, Läti, Leedu, Hollandi ja Inglise omad.

Teenistuse algul esinesid balti koorid, igaüks 2 lauluga. Eestlasi esindas Hamiltoni Segakoor Olaf Kopvillemi juhtimisel, lauldes „Holy, Holy" — Shubert ja „Requiem" — Tompan. Iga koori esinemise lõpul luges kantslist piiblisalmi vastava rahvuse esindaja. Nendeks olid: eestlaste osad — aupeakonsul Ilmar Heinsoo; lätlaste osas — aukonsul Eduard Upenieks ja leedulaste osas — esindaja Bernadas Macys.

Siis võttis sõna kuberner Alexander, tuues võrdluseks esile elutingimusi totalitaarses riigis, nagu seda on Nõukogude Liit, ja ühes vabal, demokraatlikul maal, nagu seda on seda on Kanada. Ta rõhutas valveloleku vajadust vabaduse kaitseks ja seadis selles mõttes eeskujuks balti rahvusgrupid.

Oma jutluse teemaks oli õpetaja Brown valinud „Sündinud vabana", öeldes et Jumal on loonud inimese elama vabana. Orjus, rõhumine ja tagakiusamine on kurjuse vili ja vastuolus Jumala seadustega.

Langenute mälestamine algas inglise tuntuma ja kaunima koraaliga — „Land of Hope and Glory". Laul kõlas väga võimsalt, kuna seda laulis hingestatult kasa kogu kogudus püsti seistes, saateks orel ja St. Giles'i oma kirikukoor.

Altari ette kanti viis mälestuspärga, kaunistatud veripunaste moonidega. Pärjakandjateks olid: Kanada — ltn. H. Leckie; Holland ja Liitlased — maj. R. Bisschop; Eesti — A. Jurs; Läti — K. Lapins; Leedu — P. Kanopa. Järgnes trompetil „Viimane valvepost", üheminutiline vaikus ja siis rahvushümnid.

Pärast lõpukoraali lahkusid aukülalised lippude saatel ja rahvas siirdus kõrvalruumidesse, kus pakuti kohvi ja suupisteid ning avanes võimalus uute tutvuste sõlmimiseks.

On avaldatud arvamist, et sellistel tutvus- ja sõprussidemetel on suur tähendus meie probleemide tutvustamisel kohalikule rahvale.

A.W.

Irene Eelnurme-Ockenden doktoriks

IRENE EELNURME-OCKENDEN omandas doktorikraadi (Ph.D.) McMaster Ülikoolis Hamiltonis k.a. kevadel. Väitekiri „Studies of Calcium and Other Storage Minerals in Embryos of Cucurbita maxima, Cucurbita andreana and their Reciprocal Hybrids". Varem lõpetanud McMaster Ülikooli B. Sc. kraadiga ja Toronto Ülikooli M.Sc. kraadiga. Praegu teeb uurimistööd McMaster Ülikooli bioloogia osakonnas (Post-Doctoral Fellow).

MASTERCRAFT
PAINTING & DECORATING
Läti-Eesti firma
Soodsad hinnad – 30 aasta praktika
Helistage 439-2538

Korp! Sakala

78. aastapäev Torontos

Korporatsioon Sakala, üks vanemaid akadeemilisi organisatsioone eesti ühiskonnas, tähistas oma 78. aastapäeva Kanadas asuva pere pidulike kokkutulekutega. Sama sündmust tähistavad Sakala pered ka mujal vabas maailmas.

Toronto pidustuste keskuseks oli Tartu College, mis kerkis ühe tähtsama algatusena korporatsiooni kohalike liikmete panustel.

Aastapäeva tähistamise raames on üheks sündmuseks kadunud vilistlase Samuel Koogi Mälestusfondi laureaadi vääristamine, kelleks on New Yorgis asuva nädalalehe „Vaba Eesti Sõna" toimetaja Harald Raudsepp, kes selleks puhuks oli Torontosse kutsutud Sakala külalisena.

Korp! Sakala „asutati" 14. nov. 1909.a. Tartus, kuigi selle päeva ametlikuks avataktiks oli esimene aastapäeva ball, mis toimus Tartus koos daamide ja aukülalistega. Korporatsioon ise oli aga tegutsemas juba aasta varem, kuna juba 1908.a. korporatsiooni asutajad teatasid uue korporatsiooni loomisest lahkumisega Eesti Üliõpilaste Seltsist, mis oli tol ajal ja hilisemal tuntuimaks ja lugupeetuimaks Eesti haritlaskonna ühiseks pereks. Eesti rahvuslik ajalugu, eriti seoses rahvusliku haritlaskonna kujunemisega Tartu Ülikooli raamides (TÜ oli juba pikemat aega üheks euroopaliku teadusliku õppetegevuse keskuseks), oli raskuste ja takistustega pidev võitlemine.

Baltisakslaste ja parunite valitsev kihtkond ei näinud kuigi hea pilguga eestlaste nn. „maarahva" pürgimist kõrgemale haridusele. Meie rahvuseepose Kalevipoja looja F.R. Kreutzwald oli küll sobivaks liikmeks kohalikus saksa korporatsioonis „Estonia", ent ometi tehti eestlaste poolt algatatud akadeemiliste organisatsioonide loomistele ületamatuid takistusi. Eriti korporatsioonide asutamiseks. Eesti Üliõpilaste Seltsi ajalugu kirjeldab paremini tolleaegseid olukordi, võitlusi ja raskuste ületamisi. Tartu üliõpilaskonna traditsioone oli teatavasti kuulumine intiimorganisatsiooni — korporatsiooni. Noore üliõpilase ideaaliks näis kujunevat „värvide" kandmine, nii peakattena kui ka värvipaelana. Tartu oli selles mõttes järglane tuntud Saksa ja Euroopa ülikoolide ümber tekkinud eluviisile. Eesti noored, suurte vaevade ja pingutustega jõudnud ülikooli ustele, soovisid samuti koonduda oma organisatsioonidesse olles eesti korporantideks. Esimesed katsed luua esimene eesti korp! Viliensise nime all sini-must-valge värvidega ebaõnnestusid ja tulemuseks oli Eesti Üliõpilaste Seltsi asutamine teadusliku ühinguna, milleks saadi ametlik luba. Ometi aga sisemises elus olid liikmed teadlikud, et jätkatakse ihaldatud Viliensise korda ja traditsiooni koos „värvide" kandmisega.

Kui edaspidi EÜS-i elus tekkis liikmeskonna jagunemine nende erisoovide kohaselt — ühed olid harjunud seltsi mõttega ja teised pooldasid rangemalt korpide suunas liikumist, — siis tekkisid eraldumised, 1907. a. Fraternitas Estica loomisega EÜS-ist lahkumisel. Lõhenemine ei lõpetanud siiski EÜS-i raames liikmeskonna erisoovide ilmnemist ja nii novembris 1908 teatas grupp mehi, et on loomisel teisena Tartus asutatav eesti korporatsioon, valides nimeks „Sakala" ja värvideks sinine-violett-valge.

Korp! Sakala arenemine ja kasvamine on märkimisväärne. Sidemete loomine soome üliõpilaskonnaga ja hilisem sõprusleping Häme osakonnaga. Ehituskrundi omandamine Veski ja Kastani tänavate vahel 1910. aastal ja tuntud Soome arhitektide kavandatud uhke Sakala Maja ehitamine oma koduks 1911. aastaks, vahetus läheduses EÜS-i majale. See paramatult kutsus esile teatava rahutuse ja võitluse kahe akadeemilise organisatsiooni vahel, kulmineerudes avalikus vaenus, mille olemus tingis välja ametlikult Eesti Korporatsioonide Liidu loomise.

Eesti Vabadussõjast osavõtt oli Sakala meestele vabatahtlikena nagu endastmõistetav asi, esimese ohvrina tuues isamaa kaitsel oma seniori kangelassurmas. Vahest sellest tõigast oli tingitud hilisem paljude tuntud sõjameeste kuulumine Korp! Sakala ridadesse.

Vabariigi poliitilises ja avalikus elus on sakalanused suure panuse andnud. Eriti neil aegadel, kus noore Vabariigi loetlematute erakondade tekkimine ebasoodsalt koormas kestvate valitsuste olemist, kutsudes esile Vabadussõjas kangelastena esinenud võitlejate pahameele ja äratundmise, et riikliku elu tervendamiseks on vajalik esimene äärmiselt liberaalne Vabariigi põhiseadus asendada moodsamaga, mis tagaks kestvama riigipea instituudi. Alanud pliitilises võitluses tekkisid üle maa vabadussõjalaste ühingud ja paljud Sakala Vabadusristide kavalerid, eesotsas vilistlaste Artur Sirgu, Theodor Rõugu ja teistega, kujunesid Vabadussõjalaste Liidu juhtideks. Ülemaaline poliitiline elustumine lõi ka Korp! Sakala peres rahvusliku elevuse, mille tagajärjel vil! kindral Laidoner lahkus Sakalast. Hilisem valitsusasutuste surve nn. „vaikival ajastul" seadis Sakala ette nõude: — kas kustutate vil! Artur Sirgu oma nimestikust või „meie" sulgeme Korp! Sakala. Niisugune diktaat seadis Korp! Sakala raske valiku ette. Organisatsiooni päästmiseks tuli saata delegatsioon pealinna teatega, et Artur Sirk ei kuulu enam Sakalasse. Ometi on meie pere igavesti lugupeetud Vabadussõja kangelase, Vabadusristi kavaleri ja omaaegse „vanamehe" kandnud oma liikmeskonnas vilistlasena. Ja nüüd, oma 78. aastapäeval meie teame, et meie vilistlane Artur Sirk on lahutamatult seotud Korp! Sakalaga nendest aegadest peale, kui ta tegeliku üliõpilasena liitus oma armastatud korporatsiooniga.

Kodumaa langemine punaste võimusesse lõi ränki kaotusi sakalanuste ridadesse. Esimese langenuna võime lugeda oma lugupeetud vilistlast adv. Theodor Rõuku, kes enesetapuga päästis enese punaste piinapingilt.

Korp! Sakala on palju kaotanud, elanud üle raskusi ja siiski kestab ta tugeva perena vabas maailmas üle aegade. Oma vitaalsuse parimaks näiteks on esimese eesti akadeemilise organisatsioonina vabas maailmas oma maja omandamine Torontos Earl tänaval, millest idanes hilisem Tartu College ja sealt peale Tartu Instituut ja hiljutine Eesti Õppetool Toronto Ülikooli juures, milleks sakalanused on andnud suured panused juhtivate jõududena kui ka kapitalina, valides oma auvilistlasteks vil! Elmar Tampõllu ja vil! Ervin Mägi, kellede nimed on lahutamatult seotud nii Tartu College'i kui ka Eesti Õppetooliga.

Korp! Sakala elab ja püüab kasvada Eesti vabadusele ja uuele iseseisvusele kõigi raskuste, pettumuste ja vaevade kiuste.

H. MERET

Montreali pensionäride „Matk läbi Eesti"

Montreali pensionäride klubi tegevuskavas ettenähtud „Matk läbi Eesti" tuli toime reedel, 23. oktoobril lantsh-koosoleku näol. Jah, koosoleku näol. Ja miks siis mitte? Tegi ju kuulus Jules Verne'gi oma eluajal matka Maakera südamesse, tõusis Kuule, käis ära 20.000 penikoorma sügavuses mere all ja lendas 80 päevaga ümber Maakera. Ning kõike seda ilma oma jalga tõstmata väljapoole Prantsusmaa piire. Mis ime siis, kui pensionäride klubis ümber lantshi-laudade istudes ühe pärastlõuna vältel ühe linnulennulise retkega hakkama saadi reisuseltskonna kollektiivse fantaasia kaasabil.

Palju suurem ime oli see, kuidas ometi selle kuu perenaised ja nende kaastöölised nii suurepärase sooja lantshi terve saalitäie rahva jaoks valmistada ja nii otse-pliidilt-tulnud värskena serveerida olid suutnud.

Tervitussõnad „matkaletulnuile" ütles klubi esimees, Johanne Toome, mispeale Heino Ventser „avamänguks" klaveril Tuljakut mängis. Järgnes deklamatsioon, kus Lydia Oja esitas luuletuse „Ilus oled Isamaa" ja Silvia Tael-Koppel — „Mälestus ja unistus".

Kui pidulised seepeale ühislauluga oma üksmeelt teele-asumiseks karastanud olid, võis matk läbi Eesti alata iga maakonna omapärale pühendatud kirjelduse saatel. Harjumaa läbiti Hilja Teose juhtimisel; Virumaal kõnniti Dagmar Muru jälgedes; Järvamaal jalutati Renate Metsa käekõrval; Annette Sügise talutas matkajad läbi Läänemaa; Pärnumaal paterdati Velly Hageli eestvedamisel ; teejuhiks läbi Saaremaa oli Heli Raitare; Tartumaal olid rändajad Hilja Teose hoole all; Viljandimaad väisati Hilda Pärtelpojaga koos; Võru- ja Petserimaa käidi läbi Anton Pindami pukseerimisel ning Valgamaa külastamine Linda Ventseri valve all lõpetas matkajate seekordse kujutluse matkast läbi Eesti.

-ts-

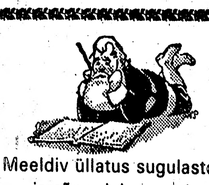

Meeldiv üllatus sugulastele ja sõpradele on teie

JÕULUTERVITUS

ajaleht „Meie Elu" jõulunumbris. Võite kasutada oma illustratsiooone, sõnastust või oma loodud poeeme. ● **Tervitused sisse anda hiljemalt 10. detsembriks.**

OPTIKUD

RATAS OPTIK
465-6251
219 DANFORTH AVE., TORONTO
Suur valik parima kvaliteediga moodsaid raame. Kõik klaasiliigid saadaval. Täidame ka kodumaiseid retsepte — ÕIGESTI, ja soovikorral postitame.
Raamid $12,00—200.00.
KAASMAALASTELE
10% HINNAALANDUST.

NÄDALA RISTSÕNAD

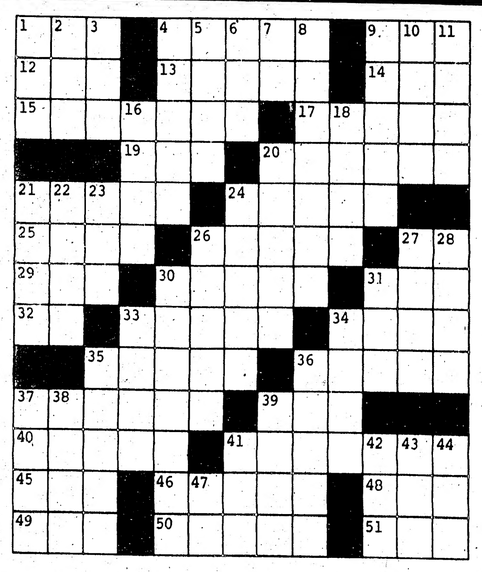

PÕIKI: 1. Eesti riigivanem. 4. Nahasalv. 9. Põllutööriist. 12. Tagasõna. 13. Perfektne. 14. Minul. 15. Erutatuil. 17. Kastanpruun värv. 19. Paik. 20. „Omad" sigaretid. 21. Küsitles. 24. Õlleteo. 25. Viimast kui ühte. 26. Õppeühik ülikoolis. 27. Rahvusvaheline teabeagentuur, lüh. 29. Avar. 30. Metamorfoos. 31. Piirkond. 32. ÜRO siin maal. 33. Painduv. 34. Hiljuti. 35. Ettepanija, uuemas k. 36. Naga. 37. Põikpuu hobustele. 39. Vali hüüd tennisemängus. 40. Ettepoole. 41. Agar. 45. Saksak. artikkel. 46. Ülisuur rutt. 48. Mitte-, väär-, 49. Ilmakaar, rahvusvaheline lüh. 50. Rõhumark. 51. Väike Eduard.

PÜSTI: 1. Eestlaste keskne org. Rootsis, lüh. 2. Tagasõna. 3. Omaette. 4. T. käärinud jook. 5. Ühe kehaosa. 6. Iialgi, vanemas k. 7. Alistav sidesõna. 8. Ta pole eestlane. 9. Anuma. 10. Kõrvaline nurk. 11. Oled. 16. Vait. 18. „Like". 20. Lubjakivine. 21. Pragu. 22. Oigan. 23. T. kala. 24. ...ehk kooldu painduma. 26. T. suurt paati ehk väikest laeva. 27. Julge. 28. Vanakreeka loodusjumalus. 30. Rodin'i meisterkuju. 31. Aspiriini jt. lüh. keemias. 33. „... karjastel väljal". 34. Kaardimast. 35. Koht millegi ees. 36. Taie. 37. Seljatugi. 38. Haaran, kahman, murdes. 39. Onu lapsele. 41. Kanadalaste võlasedel. 42. Väike kett. 43. Kloostriülem. 44. Inglaste erilööksalk, lüh. 45. Hüva.

(Koostanud VLP-2)

(Lahendus järgmises lehes)

EELMISE NÄDALA RISTSÕNADE LAHENDUS

PÕIKREAD: 1. Argentiina, 8. Kabul, 9. Läitsin, 10. Vaderid, 11. Edasi, 12. Tuksub, 14. Keenia, 17. Urkad, 19. Asemelt, 21. Eelista, 22. Ruske, 23. Kidakeelne.

PÜSTREAD: 2. Rabadik, 3. Eller, 4. Toledo, 5. Inimene, 6. Aasta, 7. Antipaatne, 8. Kavatsused, 13. Uudised, 15. Naersin, 16. Barakk, 18. Kulak, 20. Eerme.

On aeg alustada ajaleht „MEIE ELU" kinketellimistega sugulastele ja sõpradele

Meie Elu

Saatke „Meie Elu" tellitusele tellimine ja meie saadame teile üleandmiseks kinkekaardi, või saadame teie nimel otse saajale.

Tellin „MEIE ELU" (aastaks, poolaastaks):

Hr., pr., prl. .....

Aadress: .....

.....

Tellija nimi: .....

Aadress: .....

.....

Palume käesolev kupong täita ja saata koos rahaga „Meie Elu", 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6